

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

ROLNICTWO
W WOJEWÓDZTWIE
MAŁOPOLSKIM
W 2013 R.

**INFORMACJE
I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE**

KRAKÓW 2014

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

ROLNICTWO W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W 2013 R.

Informacje i opracowania statystyczne

Kraków 2014

Opracowanie publikacji	Urząd Statystyczny w Krakowie Małopolski Ośrodek Badań Regionalnych Dział Opracowań Regionalnych
Autorzy opracowania:	Aneta Stachańczyk Jadwiga Tutaj
pod kierunkiem	Heleny Sienniak
Tłumaczenia	Anna Dziedzic
Wykresy, mapy, skład komputerowy	Jadwiga Tutaj

ISBN 978-83-7403-241-4

Publikacja dostępna w Internecie - www.stat.gov.pl/krakow

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Krakowie przekazuje Państwu publikację „**Rolnictwo w województwie małopolskim w 2013 r.**”. Opracowanie prezentuje podstawowe dane o użytkowaniu gruntów, wynikach produkcji roślinnej i zwierzęcej, warunkach produkcyjno-ekonomicznych.

Publikację opracowano na podstawie zbiorczych wyników sprawozdawczości, badań reprezentacyjnych oraz szacunków prowadzonych przez Główny Urząd Statystyczny.

Publikacja składa się z uwag metodycznych, komentarza analitycznego oraz części tabelarycznej. W uwagach metodycznych omówione zostały podstawowe pojęcia i definicje występujące w publikacji. Część opisowa, pogrupowana w bloki tematyczne, prezentuje najważniejsze zjawiska i tendencje charakteryzujące rolnictwo województwa w roku 2013 oraz w porównaniu z rokiem poprzednim. Część tabelaryczna zawiera informacje o: użytkowaniu gruntów, produkcji roślinnej, pogłowie zwierząt gospodarskich, produkcji zwierzęcej, skupie produktów rolnych, cenach produktów rolnych i czynnikach rozwoju produkcji rolniczej. Tablica przeglądowa prezentuje dane w retrospekcji od 2011 r. oraz na tle Polski. Tablice szczegółowe dotyczą roku 2013, a w niektórych przypadkach ze względu na dostępność danych – roku 2012.

Przekazując zainteresowanym niniejszą publikację, wyrażam nadzieję, że będzie ona stanowiła bogate i przydatne źródło wiedzy o stanie rolnictwa w województwie małopolskim.

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Krakowie

dr Krzysztof Jakóbiak

Kraków, czerwiec 2014 r.

PREFACE

The Statistical Office in Kraków presents the publication „Agriculture in Małopolskie Voivodship in 2013”. The elaboration is presenting basic data on land use, plant and animal production results, industrial and economic conditions.

The publication has been prepared on the basis of aggregated results of reports, representative surveys as well as estimations conducted by the Central Statistical Office.

The publication consists of methodological notes, an analytical commentary and a tabular part. The methodological notes discuss basic terms and definitions occurring in the publication. The descriptive part, grouped in thematic blocks, presents the most important phenomena and tendencies characterising the agriculture of the voivodship in 2013 and also in comparison with the previous year. The tabular part includes information on: land use, crop output, livestock, animal output, procurement of agricultural products, prices of agricultural products and factors of development of agricultural output. A review table presents data in the retrospection since 2011 and against a background of Poland. Detailed tables concern the year 2013, and in some cases due to the availability of data – the year 2012.

Presenting this publication to interested Readers, I would like to express my hope that it will be a rich and useful source of knowledge on the condition of agriculture in the Małopolskie voivodship.

*Director
of the Statistical Office in Kraków*

Krzysztof Jakóbiak Ph.D.

SPIS TREŚCI

	Tablica	Strona
PRZEDMOWA	x	3
UWAGI METODYCZNE	x	9
I. Źródła danych	x	9
II. Ważniejsze definicje i pojęcia	x	10
OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH. WAŻNIEJSZE SKRÓTY	x	17
WYNIKI BADAŃ - SYNTEZA	x	18
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych	x	18
Warunki agrometeorologiczne	x	20
Nawożenie mineralne	x	21
Powierzchnia zasiewów	x	22
Produkcja głównych ziemioplodów rolnych	x	24
Produkcja ogrodnicza	x	26
Zwierzęta gospodarskie	x	26
Skup i ceny produktów rolnych	x	29
 Spis tablic w części „WYNIKI BADAŃ - SYNTEZA”		
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych (2012, 2013)	1	18
Powierzchnia zasiewów głównych upraw rolnych (2012, 2013)	2	24
Zbiory i plony ważniejszych gatunków zbóż (2012, 2013)	3	25
 CZĘŚĆ TABELARYCZNA		
Ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2011, 2012, 2013)	1	31
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych według rodzaju użytków (2012, 2013)	2	33
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych według grup obszarowych użytków rolnych w 2013 r.	3	34
Zużycie nawozów mineralnych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (2011/2012, 2012/2013)	4	35
Produkcja wybranych upraw rolnych w 2013 r.	5	36
Produkcja upraw ogrodniczych w 2013 r.	6	38
Produkcja żywca rzeźnego (2011, 2012)	7	40
Produkcja mleka krowiego i jaj kurzych (2011, 2012)	8	41
Produkcja ważniejszych produktów zwierzęcych (2011, 2012)	9	42
Zwierzęta gospodarskie według użytkowników (2012, 2013)	10	43
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące) [2012, 2013]	11	46
Skup ważniejszych produktów rolnych (2012, 2013)	12	48
Skup zbóż i ziemniaków (2011/2012, 2012/2013)	13	51
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2012, 2013)	14	52
Produkcja rolnicza (ceny stałe) (2011, 2012)	15	53
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2011, 2012]	16	54

SPIS WYKRESÓW	Wykres	Strona
Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych w 2013 r.	1	18
Struktura powierzchni użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej w 2013 r.	2	19
Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych (w przeliczeniu na czysty składnik) w gospodarstwach indywidualnych na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej (2011/2012, 2012/2013)	3	22
Struktura powierzchni zasiewów ważniejszych grup upraw rolnych w 2013 r.	4	22
Struktura powierzchni zasiewów zbóż podstawowych w 2013 r.	5	23
Plony zbóż podstawowych w 2013 r.	6	25
Struktura pogłowia bydła według grup użytkowo-produkcyjnych w 2013 r.	7	27
Struktura pogłowia trzody chlewnej według grup użytkowo-produkcyjnych w 2013 r.	8	27
Struktura gatunkowa pogłowia drobiu w 2013 r.	9	28

W wersji angielskiej: przedmowa, spis treści

CONTENTS

	<i>Table</i>	<i>Page</i>
PREFACE	x	4
METHODOLOGICAL NOTES	x	9
<i>I. Sources of data</i>	x	9
<i>II. Major definitions and terms</i>	x	10
SYMBOLS. ABBREVIATIONS	x	17
RESULTS OF SURVEYS - SYNTHESIS	x	18
<i>Land use on farms</i>	x	18
<i>Agrometeorological conditions</i>	x	20
<i>Mineral fertilizers</i>	x	21
<i>Sown area</i>	x	22
<i>Major crop production</i>	x	24
<i>Horticulture production</i>	x	26
<i>Livestock</i>	x	26
<i>Procurement and prices of agricultural products</i>	x	29
 List of tables in the part "RESULTS OF SURVEYS - SYNTHESIS"		
<i>Land use on farms (2012, 2013)</i>	1	18
<i>Sown area of main crops (2012, 2013)</i>	2	24
<i>Main cereals production and yields (2012, 2013)</i>	3	25
 TABULAR PART		
<i>Major economic and production results in agriculture (2011,2012, 2013)</i>	1	31
<i>Land use on farms by type of land (2012, 2013)</i>	2	33
<i>Land use on farms by agricultural land area groups in 2013</i>	3	34
<i>Consumption of mineral and lime fertilizers in terms of pure ingredient (2011/2012, 2012/2013)</i>	4	35
<i>Production of selected agricultural crops in 2013</i>	5	36
<i>Production of horticulture in 2013</i>	6	38
<i>Production of animals for slaughter (2011, 2012)</i>	7	40
<i>Production of cows' milk and hen eggs (2011, 2012)</i>	8	41
<i>Production of major animal products (2011, 2012)</i>	9	42
<i>Livestock by users (2012, 2013)</i>	10	43
<i>Value of procurement of agricultural products (current prices) [2012, 2013]</i>	11	46
<i>Procurement of major agricultural products (2012, 2013)</i>	12	48
<i>Procurement of cereals and potatoes (2011/2012, 2012/2013)</i>	13	51
<i>Average procurement prices of major agricultural products (2012, 2013)</i>	14	52
<i>Agricultural output (constant prices) (2011, 2012)</i>	15	53
<i>Structure of gross and market agricultural output (constant prices) [2011, 2012]</i> ...	16	54

LIST OF GRAPHS

	<u>Graph</u>	<u>Page</u>
<i>Structure of land use in agricultural holdings in 2013</i>	1	18
<i>Structure of agricultural land area in good agricultural condition in 2013</i>	2	19
<i>Consumption of mineral and lime fertilizers (in terms of pure ingredient) on private farms per 1 ha of agricultural land in good agricultural condition (2011/2012, 2012/2013)</i>	3	22
<i>Structure of sown area of major groups of crops in 2013</i>	4	22
<i>Structure of sown area of basic cereals in 2013</i>	5	23
<i>Basic cereals yields in 2013</i>	6	25
<i>Structure of cattle stocks by category in 2013</i>	7	27
<i>Structure of pig stocks by category in 2013</i>	8	27
<i>Structure of poultry by species in 2013</i>	9	28

In English version: preface, contents

UWAGI METODYCZNE

I. Źródła danych

Dane zawarte w niniejszej publikacji opracowano na podstawie:

- uogólnionych wyników reprezentacyjnego badania użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich przeprowadzonego w czerwcu w gospodarstwach indywidualnych,
- uogólnionych wyników stałych reprezentacyjnych badań pogłowia zwierząt gospodarskich w gospodarstwach indywidualnych:
- sprawozdań statystycznych z zakresu użytkowania gruntów i powierzchni zasiewów oraz pogłowia zwierząt gospodarskich w gospodarstwach państwowych, spółdzielczych i spółkach z udziałem mienia sektora publicznego i prywatnego,
- sprawozdań statystycznych o skupie produktów rolnych, a także o zużyciu i zapasach nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych,
- szacunków i ocen prowadzonych przez rzeczoznawców szczebla terenowego dla danych nie objętych sprawozdawczością.

Wyniki reprezentacyjnego czerwcowego badania użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich oraz wyniki stałych badań pogłowia zwierząt gospodarskich opracowane zostały według siedziby użytkownika gospodarstwa, tj. dla gospodarstw indywidualnych – według miejsca siedziby (zamieszkania) użytkownika, a dla gospodarstw państwowych, spółdzielczych i spółek – według miejsca siedziby przedsiębiorstwa (gospodarstwa).

Do przeliczeń wyników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa – stan w czerwcu.

Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2011/12 oznacza okres od 1 VII 2011 r. do 30 VI 2012 r.).

Tablice nr 2 i 3 zostały opracowane na podstawie publikacji Głównego Urzędu Statystycznego „Użytkowanie gruntów i powierzchnia zasiewów w 2013 r.”, dane nie są ostateczne i mogą ulec zmianie.

W tablicach zawierających dane sumaryczne mogą wystąpić pewne nieścisłości rachunkowe wynikające z zaokrągleń automatycznych zastosowanych w procesie uogólnienia danych z próby. Informacje liczbowe w ujęciu odsetkowym prezentowane są z jednym znakiem po przecinku i z uwagi na elektroniczną technikę zaokrągleń mogą nie sumować się na 100%.

II. Ważniejsze definicje i pojęcia

Gospodarstwo rolne – to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i prowadząca działalność rolniczą.

Gospodarstwo rolne osoby fizycznej (gospodarstwo indywidualne) - to gospodarstwo użytkowane przez osobę fizyczną o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych (UR) lub gospodarstwo poniżej 1 ha UR (w tym nieposiadające użytków rolnych), jeżeli spełnia co najmniej jeden z poniższych progów:

- ✓ 0,5 ha dla: drzew owocowych, krzewów owocowych, warzyw gruntowych, truskawek gruntowych, chmielu,
- ✓ 0,3 ha dla: szkółek sadowniczych i ozdobnych,
- ✓ 0,1 ha dla: warzyw pod osłonami, truskawek pod osłonami, kwiatów i roślin ozdobnych pod osłonami, tytoniu,
- ✓ 25 m² dla grzybów jadalnych,
- ✓ 10 szt. dla bydła ogółem,
- ✓ 5 szt. dla krów,
- ✓ 50 szt. dla świń ogółem,
- ✓ 10 szt. dla loch,
- ✓ 20 szt. dla: owiec ogółem, kóz ogółem,
- ✓ 100 szt. dla drobiu ogółem,
- ✓ 5 szt. dla koni ogółem,
- ✓ 50 szt. samic królików,
- ✓ 5 szt. dla samic pozostałych zwierząt futerkowych,
- ✓ 10 szt. dla dzikich zwierząt (np. dziki, sarny, daniele) utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa,
- ✓ 20 pni pszczelich

lub niezależnie od ww. progów jest gospodarstwem ekologicznym.

Gospodarstwo rolne osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej to gospodarstwo rolne prowadzone przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której podstawowa działalność jest zaliczana według Polskiej Klasyfikacji Działalności do sekcji A, dział 01, grupy: 01.1 – uprawy rolne inne niż wieloletnie, 01.2 – uprawy roślin wieloletnich, 01.3 – rozmnażanie roślin, 01.4 – chów i hodowla zwierząt, 01.5 – uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana), 01.6, klasa 01.61 – działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną (utrzymywanie gruntów w dobrej kulturze rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska), a także niezależnie od zaklasyfikowania działalności podstawowej, gdy w gruntach użytkowanych przez jednostkę powierzchnia użytków rolnych wynosi 1 ha i więcej lub prowadzony jest chów/hodowla zwierząt gospodarskich.

Za **użytkownika gospodarstwa rolnego** uważa się osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, faktycznie użytkującą gospodarstwo rolne, niezależnie od tego, czy jest właścicielem, dzierżawcą tego gospodarstwa czy też użytkuje je z innego tytułu i niezależnie od tego, czy grunty wchodzące w skład gospodarstwa rolnego są położone na terenie jednej czy kilku gmin.

Za **siedzibę gospodarstwa rolnego osoby fizycznej** uważa się siedlisko gospodarstwa (budynek mieszkalny oraz budynki gospodarcze i urządzenia służące do produkcji rolniczej), a w przypadku braku budynków, największą część gospodarstwa rolnego.

Siedziba gospodarstwa rolnego osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej to siedziba jednostki lokalnej prowadzącej działalność rolniczą.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym również uprawę grzybów), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni, świń, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, daniele) i pszczoł, a także działalność polegającą na utrzymaniu gruntów rolnych już niewykorzystywanych do celów produkcyjnych według zasad dobrej kultury rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska (zgodnie z normami).

Użytkowanie gruntów

Powierzchnia gruntów ogółem oznacza łączną powierzchnię użytków rolnych, lasów i gruntów leśnych oraz pozostałych gruntów niezależnie od tytułu władania - własnych, dzierżawionych (na zasadzie umowy i bezumownie), użytkowanych z tytułu zajmowania określonego stanowiska (leśniczy, ksiądz, nauczyciel, itp.), wspólnych w części przypadających użytkownikowi, a także użytkowane przez gospodarstwo grunty należące do gospodarstw opuszczonych.

Użytki rolne ogółem to powierzchnia:

- użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej (użytki rolne utrzymywane zgodnie z normami, spełniające wymogi Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie minimalnych norm z dnia 11 marca 2010 r. (Dz. U. Nr 39, poz. 211) z późniejszymi zmianami, na którą składają się:
 - łąki trwałe,
 - pastwiska trwałe,
 - uprawy trwałe, w tym sady (plantacje drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółki),
 - ogrody przydomowe (bez powierzchni przeznaczonej na rekreację),
 - zasiewy (z wyłączeniem upraw trwałych i ogrodów przydomowych),
 - grunty ugorowane (łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny),
- użytków rolnych pozostałych (użytki rolne nie użytkowane i nie utrzymywane w dobrej kulturze rolnej w dniu 1 czerwca 2013 r.).

Powierzchnia łąk trwałych to grunty pokryte trwale trawami (tj. 5 lat lub więcej), z zasady koszone, a w rejonach górskich również powierzchnia koszonych hal i połonin. Łąki powinny być utrzymywane w dobrej kulturze rolnej i przynajmniej raz w roku koszone, ale zbiory niekoniecznie wykorzystywane do celów produkcyjnych.

Powierzchnia pastwisk trwałych to grunty pokryte trwale trawami (5 lat lub więcej), które z zasady nie są koszone, lecz wypasane, a w rejonach górskich również powierzchnia wypasanych hal i połonin utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z pastwiskami trwałymi niewykorzystywanymi do celów produkcyjnych oraz z ekstensywnie wypasanymi pastwiskami położonymi na terenie pagórkowatym lub na znacznej wysokości, na glebach niskiej klasy, na których nie stosuje się nawożenia, podsiewów, melioracji itp.).

Powierzchnia upraw trwałych to łączna powierzchnia plantacji drzew owocowych i krzewów owocowych rosnących w zwartym nasadzeniu, szkótek drzew i krzewów owocowych, szkótek drzew i krzewów ozdobnych, szkótek drzew leśnych do celów handlowych, innych gruntowych upraw trwałych, w tym wikliny, drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, choinek bożonarodzeniowych, a także upraw trwałych pod osłonami.

Powierzchnia sadów to plantacje drzew, krzewów owocowych i upraw jagodowych utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z plantacjami leszczyny, malin, winorośli) rosnące w zwartym nasadzeniu, a także szkółki drzew i krzewów owocowych. Do sadów nie zalicza się powierzchni uprawy truskawek i poziomek.

Powierzchnia ogrodów przydomowych to powierzchnia zlokalizowana najczęściej wokół siedziby gospodarstwa, często oddzielona od reszty gospodarstwa. Obejmuje powierzchnię upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie w gospodarstwie domowym użytkownika gospodarstwa rolnego. Sporadycznie nadwyżki zbiorów mogą być sprzedawane. Ogród przydomowy może obejmować zarówno uprawy rolne i ogrodnicze jednoroczne, jak i uprawy wieloletnie. Do ogrodów przydomowych nie należy zaliczać powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Powierzchnia gruntów ugorowanych to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska. Zaliczamy tu grunty zarówno uprawnione, jak i nieuprawnione (np. gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha) do płatności obszarowych, a także powierzchnię upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone). Do gruntów ugorowanych nie zaliczono gruntów przygotowanych pod zasiewy (np. warzyw), które do 1 czerwca 2013 r. były nieobsiane lub nieobsadzone.

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych to powierzchnia o wielkości co najmniej 0,10 ha, pokryta roślinnością leśną (zalesiona) lub przejściowo jej pozbawiona (nie zalesiona) oraz grunty związane z gospodarką leśną. Uwzględnia się tu powierzchnię szkótek drzew leśnych założonych na terenach leśnych i wykorzystywanych na potrzeby własne gospodarstwa rolnego (niehandlowe), a także powierzchnię drzew i krzewów szybko rosnących prowadzonych na użytkach rolnych.

Powierzchnia pozostałych gruntów to grunty będące pod zabudowaniami, podwórzami, placami i ogrodami ozdobnymi, parkami, powierzchnia wód śródlądowych (własnych i dzierżawionych), rowów melioracyjnych, powierzchnia porośnięta wikliną w stanie naturalnym, powierzchnia terenów bagiennych, powierzchnia innych gruntów (torfowiska, żwirownie), nieużytków (w tym gruntów zadrzewionych i zakrzaczonych) oraz powierzchnia przeznaczona do rekreacji (np. zlokalizowana wokół domu, pola golfowe, itp.). Do pozostałych gruntów zalicza się także powierzchnię gruntów rolnych nie użytkowanych rolniczo, jeżeli grunty te nie powrócą już do użytkowania rolniczego, np. grunty rolne przeznaczone pod budowę drogi, supermarketu.

Powierzchnia zasiewów

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym.

Dane o powierzchni zasiewów dotyczą powierzchni upraw poszczególnych ziemiopłodów uprawianych w plonie głównym.

Do grupy „**zboż ogółem**” zaliczono zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi łącznie z kukurydzą na ziarno i pozostałymi uprawami zbożowymi (gryka, proso itp.).

W grupie „**zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi**” ujęto zboża podstawowe (pszenica, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto) oraz powierzchnię zasiewów mieszanek zbożowych ozimych i jarych.

Grupa „**przemysłowe**” obejmuje buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca, len oleisty), włóknistych (len, konopie) i inne przemysłowe (tj. tytoń, chmiel, cykorja).

Do grupy „**strączkowych jadalnych**” zaliczono groch, fasolę, bób oraz inne strączkowe jadalne (np. ciecierzycę) uprawiane na ziarno.

Grupa „**pastewne**” obejmuje uprawy okopowych pastewnych, strączkowych pastewnych łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno i zielonkę, kukurydżę na zielonkę, motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy na nasiona i zielonkę (bez upraw przeznaczonych na nawozy zielone).

Grupa „**pozostałe**” obejmuje warzywa gruntowe, truskawki i poziomki gruntowe, uprawy nasienne, kwiaty i rośliny ozdobne gruntowe, a także uprawy pod osłonami (bez upraw trwałych pod osłonami) oraz pozostałe uprawy .

Do **warzyw** zaliczono: kapustę głowiastą (wczesną i późną, białą, czerwoną i włoską), cebulę, marchew jadalną, buraki ćwikłowe, ogórki, pomidory, kalafior (wczesne i późne), warzywa pozostałe (pietruszkę, selery, pory, brukselkę, szczaw, szpinak, sałatę, rzodkiewkę, chrzan, rabarbar, skorzonere, kalarepę, czosnek, dynię, szparagi, brokuły, kapustę pekińską, cykorię liściastą itp.). Grupa ta obejmuje również groch i bób zebrany w stanie niedojrzałym (zielonym), fasolę szparagową, z której zebrano niedojrzałe strąki oraz kukurydżę z przeznaczeniem na zbiór kolb w stanie niedojrzałym, a także rozsady warzyw gruntowych na potrzeby własne gospodarstwa.

Powierzchnia uprawy „**warzyw gruntowych**” to łączna powierzchnia warzyw uprawianych w gruncie lub z zastosowaniem przykrycia upraw niską, niedostępną folią (poniżej 1,5 m w szczycie) okresowo bądź na stałe w danym sezonie wegetacji. Do powierzchni warzyw gruntowych zaliczono powierzchnię planowaną do obsiania lub obsadzenia po 1 czerwca 2013 r. pod zbiory warzyw w 2013 r.

Powierzchnia uprawy „**warzyw pod osłonami**” to powierzchnia uprawy warzyw i rozsad warzyw na potrzeby gospodarstwa, uprawianych pod dostępnymi osłonami, tj. w szklarniach, tunelach foliowych wysokich (1,5 m i więcej w szczycie) i w inspektach.

Powierzchnia uprawy „**truskawek**” to powierzchnia zasadzona truskawkami i poziomkami (łącznie z nowymi, wiosennymi nasadzeniami) w gruncie i pod niską, niedostępną folią (poniżej 1,5 m w szczycie). Nie uwzględniono tu powierzchni przygotowanej do nasadzeń jesiennych oraz powierzchni plantacji truskawek przeznaczonych na sadzonki.

Powierzchnię uprawy ziemniaków, warzyw gruntowych, truskawek i poziomek gruntowych oraz grupy „pozostałych upraw” od 2007 r. podaje się bez powierzchni w ogrodach przydomowych, która zgodnie z klasyfikacją UE jest odrębną pozycją wyszczególnioną w użytkowaniu gruntów.

Środki produkcji

Nawozy są to produkty dostarczające roślinom składników pokarmowych i poprawiające żyzność gleb. **Nawozy mineralne** uzyskiwane są w drodze procesów chemicznych lub przerobu surowców mineralnych.

Dane o zużyciu nawozów mineralnych, w przeliczeniu na czysty składnik ujęto w podziale na nawozy: azotowe (N), fosforowe (P_2O_2), potasowe (K_2O).

Czysty składnik jest to zawartość czystego składnika wyrażona w kg N - azotu, P_2O_2 - fosforu, K_2O - potasu.

Produkcja roślinna

Pod pojęciem **plon** rozumie się ilość jednostek wagowych (dt) danego ziemiopłodu zebranego z jednostki powierzchni (ha). W szacunkach plonów obowiązuje zasada obliczania plonów przeciętnych, jako średnich ważonych, gdzie wagą jest powierzchnia danej uprawy. Uwzględniane są przy tym powierzchnie, z których uzyskano wysokie, jak też i niskie plony oraz powierzchnie (ujęte w spisach i badaniach reprezentacyjnych), z których plonów nie zebrano (zostały zniszczone w wyniku gradobicia, powodzi itp.).

Przy szacowaniu plonów zbóż uwzględniono ziarno tzw. półsuche, tj. zawierające 15,1% - 16,0% wody, a przy szacowaniu plonów rzepaku i rzepiku - nasiona o zawartości 13,0% wody.

W rolnictwie pod pojęciem „plon” przyjmuje się ilość jednostek wagowych (dt) danego ziemiopłodu (tzw. plon netto) zebranych z jednostki powierzchni (ha).

W ogrodnictwie pod pojęciem „plon” przyjmuje się - dla warzyw, owoców z drzew i owoców jagodowych - ilość jednostek wagowych (dt) poszczególnych gatunków zebranych z jednostki powierzchni (ha i a).

Ogólna **powierzchnia paszowa** obejmuje łąki, pastwiska oraz powierzchnię polowych upraw pastewnych przeznaczonych na paszę. Powierzchnia polowych upraw pastewnych na paszę jest sumą powierzchni roślin okopowych pastewnych, kukurydzy na zielonkę, strączkowych pastewnych i motylkowych na zielonkę, do których - oprócz koniczyny, lucerny i seradeli - zaliczono także trawy oraz inne pastewne drobnonasienne.

Do przeliczenia produkcji zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.

Zwierzęta gospodarskie

Badaniu podlegały zwierzęta gospodarskie, które znajdowały się w gospodarstwie rolnym oraz zwierzęta wysłane na redyki, wypasy i do bacówek. Rejestrowane były wszystkie zwierzęta, tj. zarówno stanowiące własność użytkownika gospodarstwa rolnego lub członków jego gospodarstwa domowego, jak również zwierzęta przetrzymywane czasowo lub stale w gospodarstwie, tj. przyjęte na wychów, opas itp., niezależnie od tego, czy przyjęto je od gospodarstw indywidualnych, czy od jednostek państwowych, spółdzielczych, spółek. Wyjątek stanowiły pnie pszczele, które były spisywane u ich właściciela niezależnie od tego w jakim miejscu się znajdowały.

Badaniu podlegało pogłowie **drobiu** poszczególnych gatunków w wieku powyżej 2 tygodni. Dla gospodarstw rolnych o dużej skali chowu drobiu (np. ferma wielkotowarowa produkująca brojlery lub jaja konsumpcyjne), w których w dniu badania nie było na stanie drobiu w związku z trwającą właśnie przerwą technologiczną w produkcji, a przerwa ta nie przekraczała 8 tygodni, przyjmowano stany drobiu z okresu przed opróżnieniem pomieszczeń (kurników).

Dane o **produkcji żywca rzeźnego** dotyczą skupu zwierząt rzeźnych (pomniejszonego o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaży targowiskowej oraz uboju z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

Produkcję żywca rzeźnego podano:

- w tys. sztuk (liczba zwierząt rzeźnych);

- w tys. ton:

- „w wadze żywej”, tj. według wagi zwierząt rzeźnych przed ubojem,

- „w wadze poubojowej ciepłej” (wbc), tj. w przeliczeniu na mięso (masę mięsno-kostną) łącznie z tłuszczami i (jeżeli tak zaznaczono) podrobami, za pomocą współczynników określających poubojową wydajność poszczególnych gatunków zwierząt.

Skup produktów rolnych

Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

Dane o **cenach skupu** dotyczą przeciętnych rocznych lub miesięcznych (wyliczonych jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów; pomniejszonych o wysokość należnego podatku VAT) płaconych za produkty rolne przez jednostki skupujące (handlowe, przemysłowe, rolne) producentom rolnym.

Produkcja rolnicza

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) produkcję roślinną, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) produkcję zwierzęcą, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłównia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego - stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłównia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego - stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej - ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji - średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

Bardziej szczegółowe wyjaśnienia metodyczne dotyczące poszczególnych tematów można znaleźć w innych publikacjach Departamentu Rolnictwa oraz w opracowaniach zbiorczych wydawanych przez GUS.

OBJASNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Kreska	(-)	- zjawisko nie wystąpiło.
Zero	(0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
	(0,0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
Kropka	(.)	- zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych.
Znak	x	- wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
„W tym”		- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

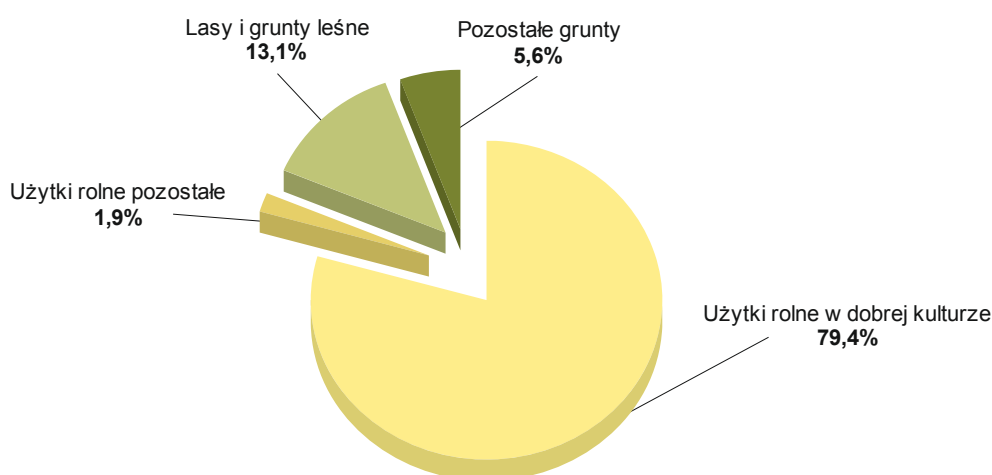
tys.	=	tysiąc	ha	=	hektar
mln	=	milion	l	=	litr
zł	=	złoty	hl	=	hektolitr
szt.	=	sztuka	cd.	=	ciąg dalszy
kg	=	kilogram	dok.	=	dokończenie
dt	=	decytona	tabl.	=	tablica
t	=	tona	p. proc.	=	punkt procentowy
m	=	metr	kat.	=	kategoria
km	=	kilometr	tj.	=	to jest
km ²	=	kilometr kwadratowy	UR	=	użytki rolne

WYNIKI BADAŃ - SYNTEZA

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH

Ogólna **powierzchnia gospodarstw rolnych** w województwie małopolskim w czerwcu 2013 r. wynosiła 678,0 tys. ha, co stanowiło 4,2% powierzchni gospodarstw rolnych w kraju. Z ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie w użytkowaniu gospodarstw indywidualnych znajdowało się 651,1 tys. ha, czyli 96,0% powierzchni gruntów ogółem.

Wykr.1. Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych w 2013 r.
Stan w czerwcu

Powierzchnia gruntów użytkowanych w gospodarstwach rolnych w porównaniu z danymi z 2012 r. była mniejsza o 32,1 tys. ha (o 4,5%). Zmniejszeniu uległa zarówno powierzchnia użytków rolnych (o 4,0%), lasów i gruntów leśnych (o 2,6%), jak i pozostałych gruntów (o 15,4%). Podobne tendencje wystąpiły w kraju i w większości województw.

Tabl.1. Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych
Stan w czerwcu

LATA	Powierzchnia gruntów ogółem	Użytki rolne							Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
		razem	w dobrej kulturze rolnej					pozostałe		
			razem	w tym						
				pod zasiewami	grunty ugorowane	uprawy trwałe	łąki trwałe			
w ha										

OGÓŁEM

2012 ...	710093	573822	559682	287803	20504	14851	195066	34920	14139	91541	44730
2013 ...	678000	551003	537886	289147	10527	14779	195715	23953	13117	89133	37863

w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE

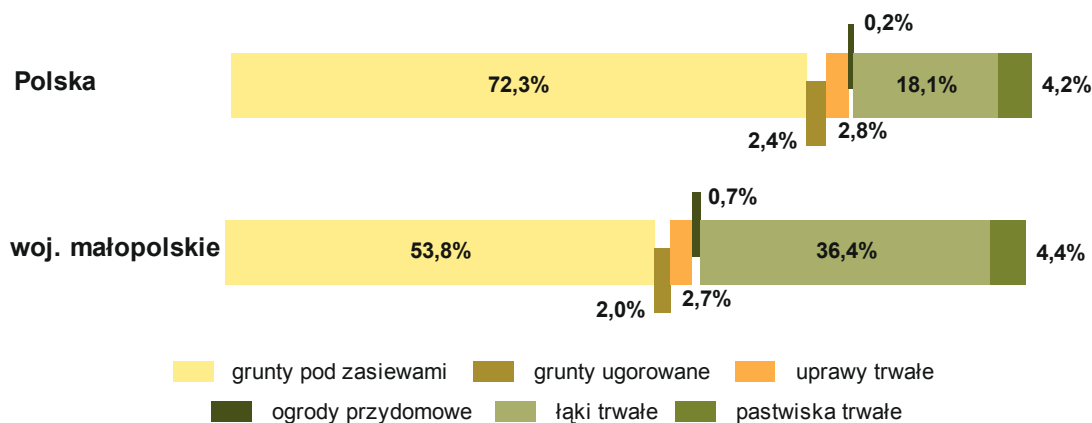
2012 ...	688067	555745	542755	275707	19893	14750	192701	33166	12990	90083	42240
2012 ...	697407	565085	542755	275707	19893	14750	192701	33166	22330	90083	42240

Użytki rolne zajmowały powierzchnię 551,0 tys. ha i stanowiły 81,3% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych (w kraju 88,5%). W zdecydowanej większości (97,0% użytków ogółem) należały one do gospodarstw indywidualnych. W stosunku do roku 2012 areał użytków rolnych zmniejszył się o 22,8 tys. ha, czyli o 4,0%, ale w strukturze użytkowania gruntów zwiększył się udział użytków o 0,5 p. proc.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** wyniosła 537,9,7 tys. ha i stanowiła 79,4% ogólnej powierzchni gruntów w województwie (w kraju 87,2%). W porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyła się o 21,8 tys. ha, tj. o 3,9%. Zmniejszyła się także powierzchnia użytków rolnych pozostałych (czyli użytków rolnych nie użytkowanych i nie utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej) z 14,1 tys. ha w 2012 r. do 13,1 tys. ha w 2013 r. Pomimo zmniejszenia zarówno powierzchni użytków rolnych w dobrej kulturze, jak i pozostałych użytków rolnych, zwiększył się w porównaniu z poprzednim rokiem udział areału użytków rolnych w dobrej kulturze w ogólnej powierzchni gruntów o 0,5 p. proc., a zmniejszył się udział powierzchni użytków rolnych pozostałych o 0,1 p. proc.

Wykr.2. Struktura powierzchni użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej w 2013 r.

Stan w czerwcu

Ponad połowę (53,8%) powierzchni użytków rolnych będących w dobrej kulturze w gospodarstwach rolnych zajmowały **grunty pod zasiewami** – 289,1 tys. ha i stanowiły 42,6% ogólnej powierzchni gruntów województwa (w kraju - 63,1%). Powierzchnia pod zasiewy, na tle innych województw, była jedną z najmniejszych, stanowiąc 2,8% powierzchni pod zasiewami kraju (mniejsza była tylko w województwach śląskim – 2,5% oraz lubuskim – 2,6%). W porównaniu z poprzednim rokiem nieznacznie zwiększyła się powierzchnia gruntów pod zasiewami, bo o 0,5% (o 1,3 tys. ha), a jej udział w powierzchni użytków rolnych w dobrej kulturze zwiększył się o 2,4 p. proc.

Drugą grupą gruntów należącą do użytków rolnych w dobrej kulturze pod względem zajmowanej powierzchni były **łąki trwałe** (195,7 tys. ha), stanowiące 36,4% użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej, a zarazem 28,9% ogólnej powierzchni gruntów. W Polsce powierzchnia tych trwałych użytków zielonych zajmowała 15,8% ogólnej powierzchni gruntów. Na tle innych województw, pod względem wielkości powierzchni łąk trwałych, województwo małopolskie uplasowało się na 6 miejscu (z udziałem 7,6% w kraju).

Pastwiska trwałe zajmowały 24,0 tys. ha, czyli 4,4% użytków w dobrej kulturze rolnej i 3,5% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych. Areał pastwisk województwa stanowił 4,0% powierzchni pastwisk w kraju (dając 8 miejsce wśród województw). W stosunku do roku 2012 zmniejszyła się

(o 31,4%, tj. o 11,0 tys. ha) powierzchnia pastwisk trwałych w województwie małopolskim, jak również udział pastwisk w powierzchni: użytków rolnych (o 1,4 p. proc.) oraz ogólnej powierzchni gruntów (o 3,8 p. proc.).

Spośród upraw trwałych **sady** (o powierzchni 11,2 tys. ha) stanowiły 2,1% użytków rolnych w dobrej kulturze oraz 1,6% powierzchni gospodarstw rolnych, a także 3,3% powierzchni sadów w Polsce (7 lokata spośród województw).

Ogrody przydomowe obejmowały 3,8 tys. ha, przed rokiem 6,5 tys. ha. Ich udział w powierzchni zarówno użytków rolnych w dobrej kulturze, jak i ogólnej powierzchni gruntów województwa nie przekraczał 1%, natomiast na tle powierzchni ogrodów przydomowych w kraju stanowił 11,8% (plasując województwo małopolskie na 4 miejscu wśród województw).

Powierzchnia zajmowana przez **lasy i grunty leśne** – 89,1 tys. ha – stanowiła 13,1% powierzchni gospodarstw rolnych (w Polsce – 6,3%). Pod względem powierzchni lasów i gruntów leśnych województwo małopolskie uplasowało się na 4 miejscu wśród województw (z udziałem 8,6% powierzchni lasów w kraju), za województwami mazowieckim, podlaskim i lubelskim. W stosunku do roku 2012 powierzchnia zalesiona zmniejszyła się o 2,4 tys. ha, tj. o 2,6%.

WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

Ciepły i słoneczny okres późnego lata i wczesnej jesieni 2012 r. sprzyjał terminowemu wykonaniu jesiennych prac polowych. Siewy ozimin przeprowadzono na ogół w optymalnych terminach agrotechnicznych. Zmienna pogoda, dość chłodny październik i listopad z opadami śniegu spowodowały, iż miejscami wschody ozimin były nierównomierne i niezbyt szybkie. W grudniu mała ilość opadów spowodowała miejscami przesuszenie gleby, a wysoka jak na tę porę roku temperatura powietrza zakłócała zimowy spoczynek roślin, powodując przejściowe pobudzenie procesów życiowych ozimin. Ujemnym skutkiem tego procesu było osłabienie zimujących upraw i zmniejszenie ich mrozoodporności. Przebieg pogody w miesiącach zimowych od drugiej połowy stycznia do marca był korzystny dla zimujących roślin. Dość gruba pokrywa śnieżna dostatecznie chroniła oziminy przed nadmiernym wychłodzeniem, nawet pomimo występujących okresami silnych mrozów.

Korzystne warunki agrometeorologiczne wiosną 2013 r. sprzyjały szybkiemu i sprawnemu wykonaniu siewów, zabiegów pielęgnacyjnych i nawożenia. Ciepła i słoneczna pogoda w drugiej połowie kwietnia oraz pierwszej połowie maja przyczyniła się do przyspieszenia tempa wzrostu i rozwoju roślin.

Z oceny przeprowadzonej w pierwszej dekadzie maja 2013 r. przez terenowych rzeczoznawców GUS, wynikało iż stan przezimowania zasiewów upraw ozimych, jak i stan upraw jarych w województwie małopolskim był średni. W wyniku strat zimowych zaorano ok. 1% powierzchni ozimin.

Występujące na przełomie maja i czerwca ulewy, gradobicia, w efekcie lokalne podtopienia w północnej (rolniczej) części województwa spowodowały nieznaczne straty w uprawach. W drugiej połowie czerwca wysoka temperatura powietrza sprzyjała rozwojowi i dojrzewaniu upraw oraz prowadzeniu pielęgnacyjnych prac polowych. Pod koniec czerwca powróciły ulewne deszcze nad północną część województwa powodując lokalne podtopienia i powodzie, w wyniku których rolnicy zgłosili straty w uprawach. Występujące częste opady deszczu z jednej strony wyrządziły szkody,

z drugiej strony przyczyniły się do poprawy uwilgotnienia ornej warstwy gleby. W czerwcu prowadzono sianokosy, jednak częste opady deszczu utrudniały zbiór i dosuszanie siana. Upalna i słoneczna pogoda w lipcu i sierpniu sprzyjała dojrzewaniu roślin oraz prowadzeniu zbiorów upraw. Rozpoczęte w trzeciej dekadzie lipca żniwa zbóż ozimych zakończono w drugiej połowie sierpnia, natomiast sprzęt zbóż jarych zakończono w trzeciej dekadzie miesiąca.

Deszczowa i chłodna pogoda we wrześniu utrudniała prowadzenie zbiorów upraw, jak i wykopków ziemniaków. Natomiast ciepła, słoneczna i na ogół bezdeszczowa pogoda w październiku i pierwszej połowie listopada stwarzała dobre warunki dla dokończenia zbiorów upraw.

NAWOŻENIE MINERALNE

W roku gospodarczym 2012/2013 zużycie **nawozów mineralnych (NKP)** w województwie małopolskim było mniejsze niż rok wcześniej. Pod uprawy wysiano 38,1 tys. t nawozów mineralnych w przeliczeniu na czysty składnik, tj. o 2,6 tys. t (o 6,3%) mniej niż przed rokiem. W kraju natomiast odnotowano wzrost zużycia nawozów o 10,5%. W województwie zmniejszyło się użycie nawozów fosforowych (P_2O_5) i potasowych (K_2O) w stosunku do poprzedniego okresu gospodarczego, natomiast w przypadku azotowych (N) odnotowano wzrost zużycia.

Zużycie nawozów według grup asortymentowych przedstawiało się następująco:

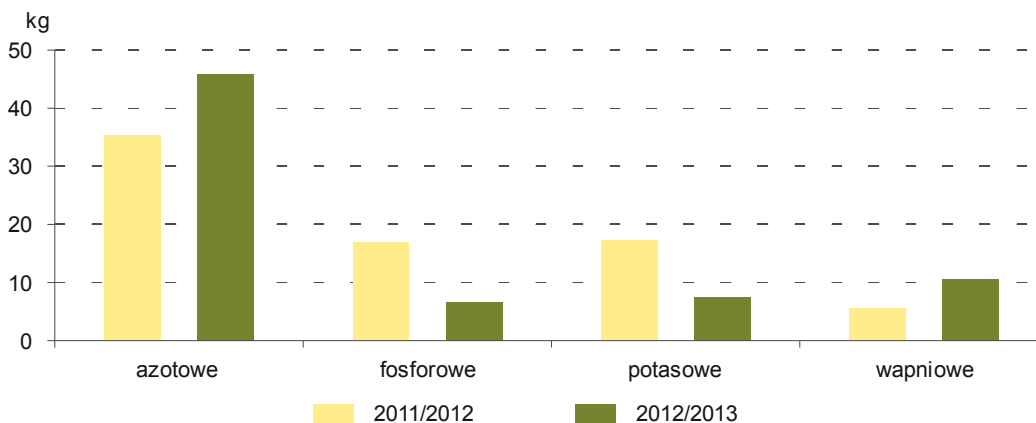
- azotowe (N) – 25,9 tys. t, tj. o 24,8% więcej niż przed rokiem,
- fosforowe (P_2O_5) – 4,9 tys. t, tj. o 49,3% mniej niż w roku gospodarczym 2011/2012,
- potasowe (K_2O) – 7,2 tys. t, tj. o 28,8% mniej niż przed rokiem.

Średnie zużycie nawozów sztucznych w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych ogółem, pod zbiory w 2013 r., wyniosło 69,1 kg NPK (przy średnim w kraju 130,0 kg) i było o 1,7 kg (o 2,4%) mniejsze niż w poprzednim roku gospodarczym. Natomiast średnie zużycie nawozów sztucznych w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze ukształtowało się na poziomie 70,8 kg NPK, czyli o 1,8 kg mniejsze niż rok wcześniej. Przy średnim krajowym poziomie zużycia nawozów wynoszącym 141,0 kg NPK na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze, zużycie tych nawozów w województwie małopolskim było najniższym w kraju (dało to ostatnią lokatę wśród województw).

W ogólnym zużyciu nawozów mineralnych w przeliczeniu na czysty składnik azot (N) stanowił 68,2%, fosfor (P_2O_5) – 13,0% i potas (K_2O) – 18,9%, podczas gdy jeszcze przed rokiem udział tych składników wynosił odpowiednio: 51,2%, 24,0% i 24,8%. Przy wzroście zużycia nawozów azotowych, stosunek N:P:K uległ poszerzeniu na rzecz azotu i w roku gospodarczym 2012/13 kształtował się według proporcji 1,0:0,2:0,3 (rok temu wynosił 1,0:0,5:0,5).

Zużycie **nawozów wapniowych** pod zbiory w 2012 r. wyniosło 7,1 tys. t CaO i było o 2,4 tys. t (o 49,3%) większe niż przed rokiem. W kraju również zaobserwowano wzrost o 48,6%. Poziom zużycia nawozów wapniowych w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych ogółem wynosił 12,9 kg CaO i był o 4,6 kg wyższy niż w poprzednim roku gospodarczym. Średnie zużycie w kraju ukształtowało się na poziomie 52,4 kg CaO. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej zużycie nawozów wapniowych wyniosło 13,3 kg CaO, przed rokiem 8,5 kg CaO. Przy przeciętnym zużyciu w kraju na poziomie 53,1 kg CaO i dużemu zróżnicowaniu poziomu wapnowania pomiędzy województwami od 127,5 kg w województwie opolskim do 10,2 kg w województwie podlaskim, województwo małopolskie zajęło przedostatnią pozycję wśród województw.

Wykr.3. Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych (w przeliczeniu na czysty składnik) w gospodarstwach indywidualnych na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej

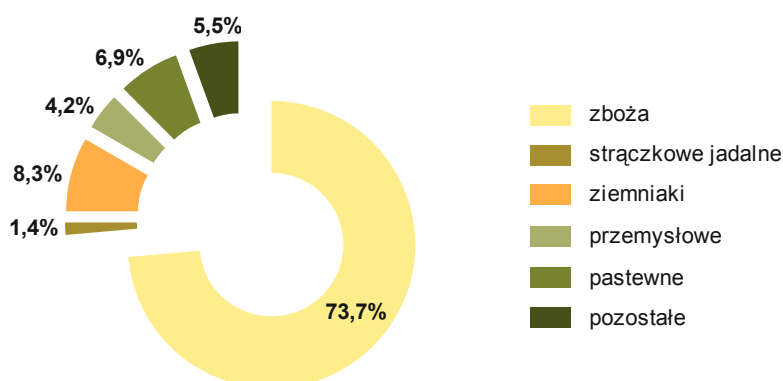

W roku gospodarczym 2012/2013 zużyto 4,4 tys. t **nawozów wapniowo-magnezowych** (CaO+MgO), co stanowiło 0,9% zużycia krajowego. Poziom zużycia nawozów wapniowo-magnezowych w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych dla rolnictwa ogółem wyniósł 7,9 kg (w kraju 32,3 kg), a w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej ukształtował się na poziomie 8,1 kg (w Polsce – 32,7 kg).

POWIERZCHNIA ZASIEWÓW

Powierzchnia zasiewów w województwie małopolskim w 2013 r. wyniosła 289,1 tys. ha i była większa niż przed rokiem o 0,5%, tj. o 1,3 tys. ha. W użytkowaniu gospodarstw indywidualnych znajdowało się 96,1% powierzchni zasiewów ogółem (przed rokiem – 95,8%). W stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się powierzchnia upraw przemysłowych i pastewnych, zmniejszyła upraw strączkowych jadalnych i ziemniaków, a powierzchnia uprawy zbóż pozostała na poziomie sprzed roku.

Wykr.4. Struktura powierzchni zasiewów ważniejszych grup upraw rolnych w 2013 r.

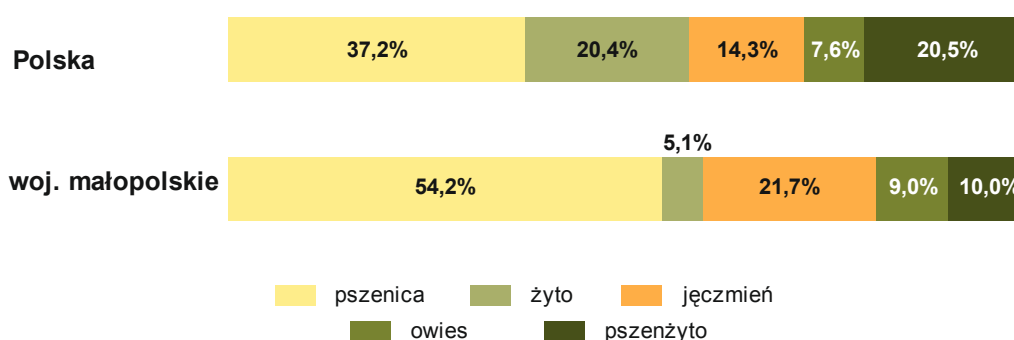

W ogólnej powierzchni zasiewów największy areał (213,1 tys. ha, tj. 73,7% ogółu zasiewów) zajmowały zboża ogółem, tj. zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi łącznie z kukurydzą na ziarno, gryką, prosem i pozostałymi zbożowymi. Następnymi grupami upraw pod względem powierzchni były ziemniaki uprawiane na 23,9 tys. ha, które stanowiły 8,3% powierzchni zasiewów

oraz rośliny pastewne – 19,9 tys. ha (odpowiednio 6,9%). W strukturze zasiewów z porównaniu do roku 2012 zwiększył się udział powierzchni upraw przemysłowych (o 1,3 p. proc.) oraz roślin pastewnych (o 0,3 p. proc.). Zmniejszył się natomiast udział upraw ziemniaków (o 0,9 p. proc.), strączkowych jadalnych (o 0,4 p. proc.) oraz powierzchni obsianej zbożami (o 0,3 p. proc.).

Areał uprawy **zboż podstawowych** wyniósł 162,4 tys. ha, stanowiąc 76,2% ogółu powierzchni zajmowanej przez zboża. W stosunku do stanu z 2012 r. powierzchnia zasiewów zboż podstawowych zmniejszyła się o 6,2 tys. ha, tj. o 3,6%. W gospodarstwach indywidualnych zlokalizowane było 96,8% upraw zboż podstawowych. Pod względem udziału powierzchni zasiewów zboż podstawowych województwo małopolskie zajęło przedostatnie miejsce przed województwem śląskim, z udziałem 2,5% w krajowej powierzchni zasiewów zboż.

Wykr.5. Struktura powierzchni zasiewów zboż podstawowych w 2013 r.

Ponad połowę powierzchni zasianych zboż podstawowych zajmowała **pszenica** – 87,9 tys. ha (tj. 54,2% ogółu), w tym głównie pszenica ozima (76,8 tys. ha). Areał uprawy pszenicy zmniejszył się (o 3,3%) w stosunku do stanu sprzed roku, zmniejszyła się także powierzchnia uprawy pszenicy zarówno ozimej, jak i jarej (odpowiednio o: 2,8% i 6,8%). **Jęczmieniem** obsiano 35,3 tys. ha, czyli o 2,9 tys. ha mniej niż rok temu. W głównej mierze był to jęczmień jary, który stanowił 78,9% ogółu powierzchni jęczmienia. W porównaniu z rokiem 2012 zmniejszyła się o 15,4% powierzchnia uprawy jęczmienia jarego na rzecz jęczmienia ozimego (wzrost o 40,0%). **Owies** uprawiany był na powierzchni 14,7 tys. ha, czyli o 2,8 tys. ha (o 16,2%) mniejszej niż rok temu. Na **pszenżyto** przeznaczono 16,3 tys. ha, tj. o 1,9% więcej niż w 2012 r. **Żyto** zajmowało powierzchnię 8,2 tys. ha wobec 5,9 tys. ha przed rokiem.

Drugą pod względem wielkości powierzchni uprawą w województwie małopolskim były **ziemniaki**. W 2013 r. zajmowały powierzchnię 23,9 tys. ha (bez powierzchni w ogrodach przydomowych), co stanowiło 8,3% ogólnej powierzchni zasiewów. W stosunku do poprzedniego roku areał uprawy ziemniaków uległ ograniczeniu o 2,4 tys. ha (tj. o 9,2%). W strukturze zasiewów udział ziemniaków zmniejszył się w stosunku do 2012 r. o 0,8 p. proc. Cała niemal uprawa ziemniaków (99,9%) znajdowała się w gospodarstwach indywidualnych. Powierzchnia uprawy ziemniaków województwa małopolskiego stanowiła 7,3% uprawy krajowej.

Powierzchnia uprawy roślin **pastewnych** wyniosła 22,1 tys. ha wobec 22,3 tys. ha w 2012 r, czyli zmniejszyła się o 0,7%. Jej udział w ogólnej powierzchni zasiewów wyniósł 7,6%, tym samym nieznacznie obniżył się (o 0,1 p. proc.) w stosunku do poprzedniego roku. W gospodarstwach indywidualnych zlokalizowane było 92,6% wszystkich upraw pastewnych. **Kukurydzę na zielonkę**

uprawiano na powierzchni 4,8 tys. ha, tj. o 1,7% większej niż rok temu. Rośliny **strączkowe pastewne** zajmowały obszar 2,2 tys. ha, czyli o 1,1 tys. ha mniejszy niż przed rokiem.

Tabl. 2. Powierzchnia zasiewów głównych upraw rolnych

LATA	Powierzchnia zasiewów ogółem	W tym				
		zboża podstawowe	ziemniaki ^a	buraki cukrowe	rzepak i rzepik	warzywa gruntowe ^a
w hektarach						
2012	287803	168555	26312	1022	4937	13754
2013	289147	162403	23904	1353	7047	14903
w odsetkach						
2012	100,0	58,6	9,7	0,4	1,7	4,8
2013	100,0	56,2	8,3	0,5	2,4	5,2
rok 2012=100						
2013	100,5	96,4	90,8	132,4	142,7	108,4

^a Bez powierzchni upraw w ogrodach przydomowych.

W porównaniu z rokiem 2012 zwiększyła się powierzchnia upraw **przemysłowych** z 8,3 tys. ha do 12,2 tys. ha w 2012 r., tj. o 46,8%. Stanowiło to 4,2% ogólnej powierzchni upraw województwa wobec 2,9% przed rokiem. Wpływ na tę sytuację miało m.in. zwiększenie powierzchni upraw **rzepaku i rzepiku** z 4,9 tys. ha do 7,0 tys. ha. Tym samym udział rzepaku i rzepiku w ogólnej powierzchni zasiewów wzrósł o 0,7 p. proc. do poziomu 2,4%. Zwiększyła się również powierzchnia upraw **buraków cukrowych** o 32,4% wynosząc w 2013 r. 1,4 tys. ha. Gospodarstwa indywidualne uprawiały 81,2% ogółu roślin przemysłowych, 83,8% buraków cukrowych, 70,6% rzepaku i rzepiku.

PRODUKCJA GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH

W województwie małopolskim w 2013 r. zebrano 737,2 tys. ton **zbóż ogółem**, tj. o 6,0% mniej niż przed rokiem. Stanowiło to 2,6% zbiorów krajowych. Przeciętny plon zbóż obniżył się z 36,8 dt z 1 ha w 2012 r. do 34,6 dt z 1 ha w 2013 r. Średnie plony krajowe zbóż ukształtowały się na poziomie 38,0 dt/ha.

Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniosły 583,1 tys. ton i były niższe o 79,0 tys. ton (tj. o 11,9%) niż przed rokiem przy średnim plonie 31,0 dt/ha (przed rokiem – 33,8 dt/ha). Niższą produkcję odnotowano m.in. w uprawie jęczmienia jarego (spadek zbiorów o 26,1%, a plonów o 12,6%), owsa (spadek odpowiednio o: 21,6% i 6,4%), pszenicy, zarówno ozimej, jak i jarej (średnio spadek zbiorów o 10,0%, plonów o 6,6%). Większe zbiory, przy zwiększonej powierzchni zasiewów zanotowano w uprawie żyta (wzrost zbiorów o 31,3%, ale niższe plony o 6,2%),

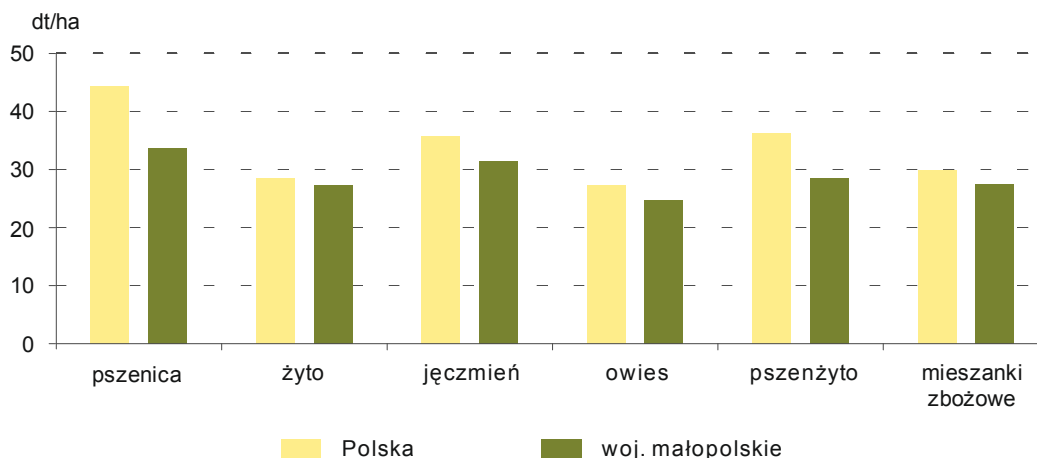
jęczmienia ozimego (odpowiednio wzrost zbiorów o 29,6%, a plony mniejsze o 7,4%) oraz pszenżyta jarego (zbiory wyższe o 11,2%, plony niższe o 10,3%).

Tabl.3. Zbiory i plony ważniejszych gatunków zbóż

ZBOŻA	2012		2013			
	zbiory w tonach	plony z 1 ha w dt	zbiory w tonach	plony z 1 ha w dt	zbiory	plony
					2012=100	
Pszenica ozima	288651	36,6	263139	34,3	91,2	93,7
Pszenica jara	40134	33,4	32820	29,4	81,8	88,0
Żyto	17148	29,2	22508	27,4	131,3	93,8
Jęczmień ozimy	18734	35,3	24275	32,7	129,6	92,6
Jęczmień jary	117542	35,7	86849	31,2	73,9	87,4
Owies	46243	26,4	36268	24,7	78,4	93,6
Pszenżyto ozime	42062	31,2	38158	29,0	90,7	92,9
Pszenżyto jare	7492	30,0	8330	26,9	111,2	89,7
Mieszkanki zbożowe ozime	13079	29,9	13027	28,2	99,6	94,3
Mieszkanki zbożowe jare .	71017	31,0	57747	27,3	81,3	88,1

Zbiory zbóż intensywnych (pszenicy, jęczmienia, pszenżyta) wyniosły 453,6 tys. t i były niższe o 61,0 tys. ton, tj. o 11,9% od zbiorów roku poprzedniego. Udział zbiorów zbóż intensywnych w ogólnej produkcji zbóż wyniósł 61,5%.

Wykr.6. Plony zbóż podstawowych w 2013 r.

Zbiory **ziemniaków** (bez upraw w ogrodach przydomowych) oszacowano na 406,3 tys. t przy średnim plonie 170 dt/ha. W porównaniu z rokiem poprzednim zbiory były niższe o 172,6 tys. t, czyli o 29,8%, a plony obniżyły się o 50 dt/ha, czyli o 22,7%.

W grupie upraw **przemysłowych** w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano zwiększenie zarówno powierzchni uprawy, jak i wyższe zbiory, jednak plony były niższe. Zbiory **roślin oleistych** ukształtowały się na poziomie 21,1 tys. t i były większe o 6,0 tys. t, tj. o 31,3% niż w 2012 r. Średni plon z 1 hektara powierzchni uprawy wyniósł 28,1 dt, co oznacza spadek o 5,1% w stosunku do przeciętnego plonu sprzed roku (w 2012 r. - 29,6 dt). Wysoką produkcję osiągnął **rzepak i rzepik**. Zbiory oszacowano na poziomie 20,1 tys. t, przy średnim plonowaniu 28,6 dt/ha (w kraju średni plon – 29,1 dt/ha). Produkcja była wyższa o 32,3% w porównaniu z rokiem 2012, ale

przeciętny plon niższy o 7,1%. Niższe wyniki uzyskano w produkcji **buraków cukrowych**. Zbiory wyniosły 64,9 tys. t (o 2,1 tys. t mniej niż w 2012 r.), a plonowanie – 480 dt/ha (przed rokiem – 656 dt/ha). W Polsce przeciętne plony buraków cukrowych z 1 ha ukształtowały się na poziomie 580 dt.

Zbiory roślin **strączkowych jadalnych**, których wysokość oceniono na poziomie 3,9 tys. t., były niższe niż przed rokiem o 22,0%, a plonowanie na poziomie 21,6 dt/ha było mniejsze o 14,3%.

Ogólna **powierzchnia paszowa** (areal trwałych użytków zielonych, tj. łąk i pastwisk oraz polowych upraw pastewnych użytkowanych na paszę) w 2013 r. wyniosła 237,7 tys. ha i w porównaniu z poprzednim rokiem była mniejsza o 11,1 tys. ha, tj. o 4,5%. W ogólnej powierzchni użytków rolnych stanowiła ona 43,1%. Natomiast trwałe użytki zielone stanowiły 92,4% ogólnej powierzchni paszowej. Produkcja siana z łąk trwałych łącznie z trzech pokosów wyniosła 840,2 tys. ton i była o 4,9% niższa od produkcji sprzed roku. Średni plon trzech pokosów z łąk trwałych (w przeliczeniu na siano) wyniósł 42,8 dt/ha (przed rokiem 45,3 dt/ha). Zbiory z pastwisk trwałych (w przeliczeniu na siano) wyniosły 78,9 tys. ton i były o 29,1% niższe od uzyskanych w 2012 r. Wśród polowych upraw pastewnych użytkowanych na paszę odnotowano spadek produkcji m.in. dla kukurydzy na zielonkę, okopowych pastewnych, traw polowych na zielonkę.

PRODUKCJA OGRODNICZA

W 2013 r. zebrano 407,9 tys. ton **warzyw gruntowych** (łącznie z warzywami z ogrodów przydomowych), tj. o 95,8 tys. t mniej niż w roku poprzednim (o 19,0%). Zbiory w województwie stanowiły 10,2% zbiorów krajowych. Spadek produkcji dotyczył wszystkich ważniejszych gatunków uprawianych warzyw. Wynikało to m.in. z ograniczenia powierzchni upraw. Niższa produkcja dotyczyła w szczególności uprawy kalafiorów, buraków ćwikłowych, ogórków, kapusty. Wyszacowane plony warzyw były również niższe niż rok temu.

Zbiory **owoców z drzew** były mniejsze o 19,3% niż w 2012 r. i wyniosły 122,1 tys. ton. Spadek produkcji odnotowano we wszystkich ważniejszych gatunkach uprawianych drzew owocowych, szczególnie produkcja jabłek spadła o 20,3%. **Zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych** były wyższe o 2,5% niż rok wcześniej i wyniosły 18,6 tys. t. Wzrost produkcji dotyczył truskawek i poziomek gruntowych, których zebrano o 46,7% więcej niż rok temu (tj. 5,6 tys. t). W przypadku pozostałych owoców zbiory były mniejsze niż przed rokiem, w szczególności agrestu – o 24,9% mniej.

ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE

Pogłowie **bydła** w grudniu 2013 r. wynosiło 167,6 tys. sztuk i zmniejszyło się o 11,3 tys. sztuk (o 6,3%) w odniesieniu do stanu notowanego w grudniu 2012 r. (w Polsce wzrost o 1,3%), a w porównaniu z czerwcem 2013 r. było mniejsze o 12,0 tys. sztuk (o 6,7%). Pogłowie bydła w województwie małopolskim stanowiło 3,0% pogłowia bydła w Polsce. W gospodarstwach indywidualnych utrzymywane było 97,4% całego pogłowia bydła w województwie.

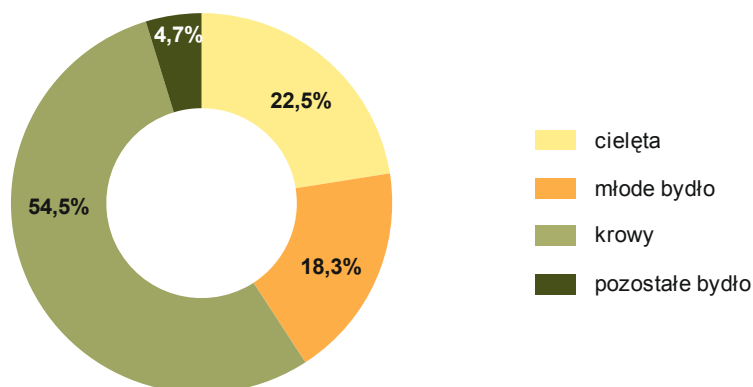
Pogłowie krów, liczące 91,3 tys. sztuk, w skali roku zmniejszyło się o 9,5 tys. sztuk, tj. o 9,4%, w tym liczba krów mlecznych (89,1 tys. sztuk) spadła o 11,0 tys. sztuk, czyli o 11,0%. Natomiast

w porównaniu ze stanem z czerwca 2013 r. liczebność krów zmniejszyła się o 6,3 tys. sztuk, tj. o 6,5%.

Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych wynosiła w grudniu 2013 r. 30,4 sztuk, w tym krów 16,6 (dla Polski odpowiednio 38,8 oraz 16,9 sztuk).

Wykr.7. Struktura pogłowia bydła według grup użytkowo-produkcyjnych w 2013 r.

Stan w grudniu

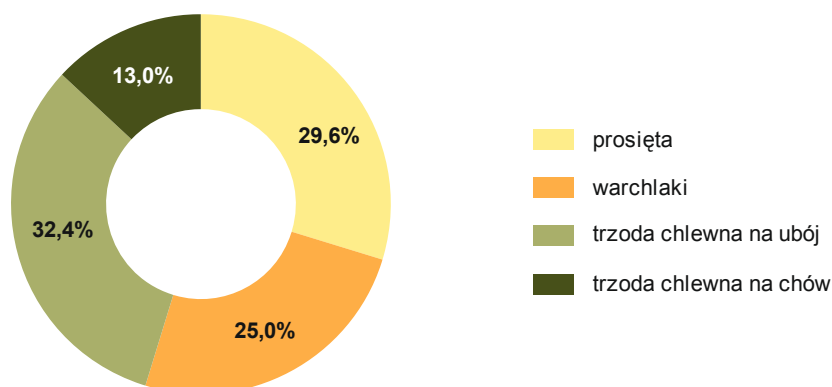

W porównaniu ze strukturą pogłowia bydła rejestrowaną w grudniu 2012 r. zmalał udział grupy bydła dorosłego w wieku 2 lat i więcej (o 1,1 p. proc.), w tym krów (o 1,9 p. proc.), a zwiększył się udział grupy cieląt (o 1,1 p. proc.) i młodego bydła w wieku 1–2 lat (o 0,6 p. proc.).

W końcu listopada 2013 r. pogłowie **trzody chlewnej** w województwie małopolskim liczyło 186,5 tys. sztuk i było mniejsze o 27,0 tys. sztuk, tj. o 12,6% w skali roku (w kraju spadek o 1,2%) i o 25,4 tys. sztuk, czyli 12,0% w porównaniu ze stanem z końca lipca 2013 r. Pogłowie trzody chlewnej w województwie małopolskim stanowiło 1,7% pogłowia krajowego. W gospodarstwach indywidualnych utrzymywane było 96,2% całego pogłowia trzody chlewnej.

Wykr.8. Struktura pogłowia trzody chlewnej według grup użytkowo-produkcyjnych w 2013 r.

Stan w końcu listopada

W końcu listopada 2013 r. obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych wynosiła 33,8 sztuk, a loch ogółem 4,3 sztuk (dla Polski odpowiednio 76,3 oraz 6,6 sztuk).

W porównaniu z listopadem 2012 r. stado loch na chów zmniejszyło się o 3,8 tys. sztuk, tj. o 13,9% do poziomu 23,7 tys. sztuk, w tym liczba loch prośnych zmniejszyła się o 3,1 tys. sztuk, czyli o 17,5%. Liczebność prosiąt o wadze do 20 kg zmalowała o 6,8 tys. sztuk (o 11,0%), warchlaków - o 7,1 tys. sztuk (o 13,4%), a pogłowie trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej na ubój - o 9,2 tys. sztuk (o 13,2%).

W porównaniu ze strukturą pogłowia trzody chlewnej z listopada 2012 r. zaszły nieznaczne zmiany, zmniejszył się udział warchlaków i grupy trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na ubój (po 0,2 p. proc.) oraz trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na chów (o 0,1 p. proc.), natomiast zwiększył się udział prosiąt (o 0,5 p. proc.).

Pogłowie **owiec** w grudniu 2013 r. liczyło 63,5 tys. sztuk i było o 7,3% wyższe od stanu notowanego w grudniu 2012 r., natomiast z porównaniu do stanu z czerwca 2013 obniżyło się o 15,0%. Maciorki jednoroczne i starsze stanowiły 71,8% ogółu stada owiec (45,6 tys. sztuk). Na gospodarstwa indywidualne przypadało 99,2% ogółu pogłowia w województwie. Udział województwa małopolskiego w stanie pogłowia owiec w Polsce był najwyższy na tle innych województw i wyniósł 28,5%.

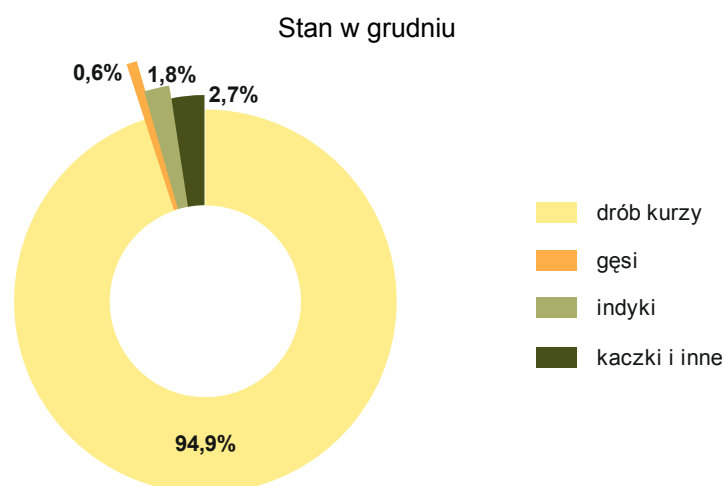
W stosunku do stanu w grudniu 2012 r. stado owiec na chów zwiększyło się o 4,1 tys. sztuk, czyli o 7,4%, liczba owiec na rzeź wzrosła o 0,2 tys. sztuk, tj. o 5,7%.

W grudniu 2013 r. obsada owiec na 100 ha użytków rolnych wynosiła 11,5 szt., w tym maciorek 8,3 szt. (w kraju odpowiednio: 2,0 i 1,3).

Pogłowie **drobiu** ogółem (w wieku powyżej 2 tygodni) w grudniu 2013 r. liczyło 4847,2 tys. sztuk i zwiększyło się o 8,1% w porównaniu ze stanem sprzed roku, a w stosunku do czerwca 2013 r. zmniejszyło się o 5,8%. Pogłowie drobiu w województwie stanowiło 3,8% pogłowia krajowego. W gospodarstwach indywidualnych utrzymywane było 98,7% ogółu pogłowia drobiu.

Najliczniejszym gatunkiem drobiu utrzymywanym w województwie w grudniu 2013 r. był drób kurzy (94,9% całego pogłowia drobiu), w tym nioski, które stanowiły połowę pogłowia drobiu.

Wykr.9. Struktura gatunkowa pogłowia drobiu w 2013 r.

Średnio w województwie obsada drobiu kurzego na 100 ha użytków rolnych w grudniu 2013 r. wyniosła 835 sztuk (w kraju 812), w tym niosek - 468 sztuk (w Polsce - 329).

SKUP I CENY PRODUKTÓW ROLNYCH

W 2013 r. w województwie małopolskim skupiono produkty rolne o łącznej wartości 1060,8 mln zł (według cen bieżących, bez podatku VAT), czyli większej o 1,9% niż rok wcześniej. **Wartość skupionych produktów** roślinnych wynosiła 309,2 mln zł i w porównaniu z rokiem 2012 była niższa o 15,0%. Natomiast produkty zwierzęce skupione w kwocie 751,6 mln zł, które stanowiły 70,9% ogółu wartości skupionych produktów rolnych, były większe o 10,5% niż uzyskane przed rokiem.

Skup **zbóż** ogółem wyniósł 49,4 mln zł i był niższy niż w 2012 r. o 39,5%. W 2013 r. skupiono 66,7 tys. t ziarna zbóż, tj. o 39,0% mniej w porównaniu z rokiem poprzednim. Mniej skupiono zarówno zbóż konsumpcyjnych i paszowych (o 39,3%), jak i ziarna siewnego zbóż podstawowych (o 12,0%). Ceny skupu podstawowych gatunków zbóż konsumpcyjnych i paszowych były niższe niż rok wcześniej. Rolnicy za 1 dt pszenicy w skupie otrzymywali średnio 79,19 zł (tj. o 9,4% mniej), jęczmienia – 77,34 zł (o 0,7% mniej), a żyta – 58,42 zł (o 16,9% mniej).

Ziemniaków skupiono 14,1 tys. t, czyli o 13,3% mniej niż w 2012 r. Średnia cena skupu ziemniaków wyniosła 75,51 zł za 1 dt i była ponad dwukrotnie wyższa niż przed rokiem.

Buraków cukrowych skupiono 61,3 tys. t, tj. o 7,4% mniej niż rok wcześniej. Przeciętnie za 1 dt buraków w skupie płacono o 29,5% więcej niż w 2012 r., czyli 14,40 zł.

Skup **rzepaku i rzepiku** w wielkości 19,0 tys. t był wyższy o 23,7% od uzyskanego w 2012 r. Ale średnia cena skupu 1 dt rzepaku i rzepiku spadła do ceny notowanej rok wcześniej o 28,6% i wyniosła 147,31 zł.

Żywca rzeźnego (w wadze żywej) skupiono 100,6 tys. t, czyli o 6,3% więcej niż w 2012 r. Większy był skup trzody chlewnej (o 14,4%), owiec (o 4,8%), bydła (o 2,8%) oraz drobiu (o 2,1%). Zmniejszył się natomiast skup cieląt (o 17,9%) oraz koni (o 11,1%). Średnia cena skupu 1 kg żywca wołowego wyniosła 6,70 zł i była wyższa o 0,1% niż w 2012 r. Za 1 kg cieląt rzeźnych płacono średnio 11,35 zł, czyli o 2,9% mniej niż przed rokiem. Przeciętna cena 1 kg żywca wieprzowego ukształtowała się na poziomie 5,18 zł, tj. o 1,7% niższym od uzyskanego w 2012 r.

W 2013 r. skupiono 132,7 mln l **mleka krowiego** i było to o 1,5% mniej niż w 2012 r. Średnia cena skupu 1 litra mleka wyniosła 1,18 zł i w odniesieniu do roku poprzedniego zwiększyła się o 10,3%.

CZĘŚĆ TABELARYCZNA

TABL. 1. WĄŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	2013	
	województwo			Polska
Gospodarstwa rolne (stan w czerwcu) w tys.	175,6	152,2	142,9	1432,1
w tym gospodarstwa indywidualne	175,4	152,1	142,8	1428,5
Powierzchnia ogólna gospodarstw rolnych (stan w czerwcu) w tys. ha	811,1	710,1	678,0	16289,9
w tym gospodarstwa indywidualne	791,2	688,1	651,1	14775,3
Użytki rolne (stan w czerwcu) w tys. ha	630,5	573,8	551,0	14412,1
w tym w dobrej kulturze:				
w tysiącach hektarów	629,4	559,7	537,9	14212,9
w % powierzchni ogólnej	77,6	78,8	79,4	87,2
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik^a na 1 ha użytków rolnych w kg:				
mineralnych (łącznie z wieloskładnikowymi)	77,8	70,8	69,1	139,0
wapniowych	13,7	8,3	12,9	52,4
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	326,4	287,8	289,1	10278,9
w tym w %:				
zboża podstawowe (z mieszkankami zbożowymi)	66,6	68,1	65,1	65,7
w tym pszenica	30,8	31,6	30,4	20,8
ziemniaki	9,7	9,1	8,7	3,3
buraki cukrowe	0,3	0,4	0,5	1,9
rzepak i rzepik	1,2	1,7	2,4	9,0
Zbiory w tys. t:				
zboża podstawowe (z mieszkankami zbożowymi)	710,7	662,1	583,1	24262,2
w tym pszenica	353,4	328,8	296,0	9485,2
ziemniaki	651,1	578,9	406,3	6931,3
buraki cukrowe	64,1	67,1	64,9	11234,2
rzepak i rzepik	10,0	15,2	20,1	2677,7

^a Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 2010/2011, 2011/2012 i 2012/2013.

TABL. 1. WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	2013	
	województwo			Polska
Plony z 1 ha w dt:				
zboża podstawowe (z mieszankami zbożowymi)	32,7	33,8	31,0	35,9
w tym pszenica	35,2	36,1	33,7	44,4
ziemniaki	205	220	170	211
buraki cukrowe	631	656	480	580
rzepak i rzepik	25,7	30,8	28,6	29,1
Zwierzęta gospodarskie:				
bydło (stan w czerwcu):				
w tysiącach sztuk	182,1	190,6	179,6	5859,5
na 100 ha użytków rolnych w szt.	28,9	33,2	32,6	40,7
trzoda chlewna (stan w końcu lipca):				
w tysiącach sztuk	272,7	234,5	211,9	11129,4
na 100 ha użytków rolnych w szt.	43,2	40,9	38,5	77,2
Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w kg:				
ziarno zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi)	48	72	66	560
ziemniaki	23	28	26	95
buraki cukrowe	94	115	111	828
rzepak i rzepik	15	27	35	159
żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b	126	112	125	242

^b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

TABL. 2. **UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH WEDŁUG RODZAJU UŻYTKÓW**
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012		2013	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne

W HEKTARACH

Powierzchnia ogólna	710093	688067	678000	651105
Użytki rolne	573822	555745	551003	534727
w dobrej kulturze rolnej	559682	542755	537886	522921
pod zasiewami	287803	275707	289147	277982
grunty ugorowane	20504	19893	10527	10340
uprawy trwałe	14851	14750	14779	14590
w tym sady	13258	13164	11180	11141
ogrody przydomowe	6539	6538	3766	3765
łąki trwałe	195066	192701	195715	193729
pastwiska trwałe	34920	33166	23953	22515
pozostałe	14139	12990	13117	11806
Lasy i grunty leśne	91541	90083	89133	81157
Pozostałe grunty	44730	42240	37863	35222

ROK POPRZEDNI = 100

Powierzchnia ogólna	87,5	87,0	95,5	94,6
Użytki rolne	91,0	90,4	96,0	96,2
w dobrej kulturze rolnej	88,9	88,7	96,1	96,3
pod zasiewami	88,2	87,7	100,5	100,8
grunty ugorowane	72,3	71,5	51,3	52,0
uprawy trwałe	92,2	93,5	99,5	98,9
w tym sady	88,7	88,7	84,3	84,6
ogrody przydomowe	83,6	83,8	57,6	57,6
łąki trwałe	88,4	88,3	100,3	100,5
pastwiska trwałe	115,6	117,1	68,6	67,9
pozostałe	13 razy	515,1	92,8	90,9
Lasy i grunty leśne	75,8	75,0	97,4	90,1
Pozostałe grunty	74,8	74,9	84,6	83,4

W ODSETKACH

Powierzchnia ogólna	100,0	100,0	100,0	100,0
Użytki rolne	80,8	80,8	81,3	82,1
w dobrej kulturze rolnej	78,8	78,9	79,4	80,3
pod zasiewami	40,5	40,1	42,6	42,7
grunty ugorowane	2,9	2,9	1,6	1,6
uprawy trwałe	2,1	2,1	2,2	2,2
w tym sady	1,9	1,9	1,6	1,7
ogrody przydomowe	0,9	1,0	0,6	0,6
łąki trwałe	27,5	28,0	28,9	29,8
pastwiska trwałe	4,9	4,8	3,5	3,5
pozostałe	2,0	1,9	1,9	1,8
Lasy i grunty leśne	12,9	13,1	13,1	12,5
Pozostałe grunty	6,3	6,1	5,6	5,4

TABL. 3. **UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH WEDŁUG GRUP
OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH W 2013 R.**
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe użytków rolnych							
		do 1 ha	1-2	2-3	3-5	5-7	7-10	10-15	15 ha i więcej
Ogółem w ha	551003	5839	67863	77272	126224	66551	52649	41836	112768
W dobrej kulturze rolnej	537886	5517	65596	74130	123220	65249	51891	41540	110742
w tym:									
pod zasiewami	289147	2360	26488	31251	54790	35079	29871	28345	80964
grunty ugorowane	10527	353	1410	1663	2742	997	646	420	2296
uprawy trwałe	14779	191	1987	1846	4656	2256	2100	858	885
łąki trwałe	195715	2491	32355	35870	55118	23758	16462	9871	19788
pastwiska trwałe	23953	55	2270	2570	4942	2791	2637	1951	6736
Pozostałe	13117	322	2267	3142	3004	1302	758	296	2027

TABL. 4. **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011/2012		2012/2013	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne

W TONACH

Nawozy mineralne^a	40633	37777	38072	31413
azotowe	20796	19234	25947	24013
fosforowe	9742	9161	4940	3456
potasowe	10095	9382	7184	3943
Nawozy wapniowe^b	4778	3025	7133	5552
w tym wapniowo-magnezowe	1460	546	4380	3149

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg

Nawozy mineralne^a	70,8	68,0	69,1	58,7
azotowe	36,2	34,6	47,1	44,9
fosforowe	17,0	16,5	9,0	6,5
potasowe	17,6	16,9	13,0	7,4
Nawozy wapniowe^b	8,3	5,4	12,9	10,4
w tym wapniowo-magnezowe	2,5	1,5	7,9	5,9

a Łącznie z wieloskładnikowymi. *b* Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

TABL. 5. PRODUKCJA WYBRANYCH UPRAW ROLNYCH W 2013 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	Zbiory	Plony z 1 ha	Powierzchnia	Zbiory	Plony
		w dt			2012=100	
O G Ó Ł E M						
Zboża ogółem	213092	7371643	34,6	100,0	94,0	94,0
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	188174	5831213	31,0	96,1	88,1	91,7
zboża podstawowe	162403	5123481	31,5	96,4	88,6	91,8
pszenica	87933	2959597	33,7	96,7	90,0	93,4
ozima	76754	2631394	34,3	97,2	91,2	93,7
jara	11179	328203	29,4	93,2	81,8	88,0
żyto	8223	225081	27,4	139,9	131,3	93,8
jęczmień	35290	1111244	31,5	92,3	81,5	88,5
ozimy	7433	242753	32,7	140,0	129,6	92,6
jary	27857	868491	31,2	84,6	73,9	87,4
owies	14689	362684	24,7	83,8	78,4	93,6
pszenżyto	16268	464875	28,6	101,9	93,8	92,3
ozime	13174	381578	29,0	97,9	90,7	92,9
jare	3094	83297	26,9	123,8	111,2	89,7
mieszkanki zbożowe	25771	707732	27,5	94,4	84,2	89,3
ozime	4621	130266	28,2	105,7	99,6	94,3
jare	21150	577466	27,3	92,2	81,3	88,1
kukurydza na ziarno	24272	1528019	63,0	145,2	126,2	87,0
gryka, proso i pozostałe zbożowe	646	12411	19,2	136,3	133,1	97,5
Ziemniaki ^a	23904	4062936	170	90,8	70,2	77,3
Buraki cukrowe	1353	649234	480	132,4	96,8	73,2
Rośliny oleiste	7516	211139	28,1	138,3	131,3	94,9
w tym rzepak i rzepik	7047	201379	28,6	142,7	132,3	92,9
ozimy	6529	188532	28,9	145,5	134,0	92,0
jary	518	12847	24,8	114,9	111,8	97,3
Strączkowe konsumpcyjne	1797	38755	21,6	91,2	78,0	85,7
Okopowe pastewne	1299	497910	383	72,0	65,4	90,8
Strączkowe pastewne na zielonkę .	275	48074	175	51,4	50,5	98,3
Strączkowe pastewne na nasiona ^b .	1857	46612	25,1	56,2	52,1	92,6
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy na zielonkę	11622	2538974	218	98,9	91,4	92,4
Kukurydza na zielonkę	4816	2079395	432	101,7	94,3	92,7

^a Bez powierzchni uprawy w ogrodach przydomowych. ^b Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi.

TABL. 5. PRODUKCJA WYBRANYCH UPRAW ROLNYCH W 2013 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	Zbiory	Plony z 1 ha	Powierzchnia	Zbiory	Plony
		w dt		2012=100		
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE						
Zboża ogółem	206065	7018238	34,1	100,6	95,2	94,7
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	182984	5592422	30,6	96,3	88,1	91,6
zboża podstawowe	157275	4886412	31,1	96,6	88,7	92,0
pszenica	84506	2781961	32,9	96,7	89,5	92,4
ozima	73856	2474176	33,5	96,8	90,1	93,1
jara	10650	307785	28,9	95,9	85,1	88,7
żyto	8043	219574	27,3	141,0	133,6	94,8
jęczmień	34360	1079220	31,4	93,1	82,7	88,7
ozimy	7188	231454	32,2	142,6	133,1	93,3
jary	27172	847766	31,2	85,3	74,9	87,9
owies	14438	356619	24,7	83,9	79,1	94,3
pszenżyto	15928	449038	28,2	101,8	93,0	91,6
ozime	12859	366482	28,5	97,4	89,6	91,9
jare	3069	82556	26,9	125,1	112,2	89,7
mieszkanki zbożowe	25709	706010	27,5	94,4	84,1	89,3
ozime	4616	130171	28,2	105,8	99,8	94,3
jare	21093	575839	27,3	92,2	81,2	88,1
kukurydza na ziarno	22435	1413405	63,0	156,5	139,9	89,4
gryka, proso i pozostałe zbożowe	646	12411	19,2	138,3	134,5	97,0
Ziemniaki ^a	23870	4057639	170	90,8	70,2	77,3
Buraki cukrowe	1134	544320	480	156,2	108,8	69,7
Rośliny oleiste	5444	147427	27,1	164,4	157,5	95,8
w tym rzepak i rzepik	4978	137730	27,7	176,4	162,1	92,0
ozimy	4461	124908	28,0	188,1	169,9	90,3
jary	517	12822	24,8	114,9	111,7	97,3
Strączkowe konsumpcyjne	1795	38720	21,6	91,2	78,0	85,7
Okopowe pastewne	1299	497910	383	72,0	65,4	90,8
Strączkowe pastewne na zielonkę .	274	48024	175	51,2	50,4	98,3
Strączkowe pastewne na nasiona ^b .	1828	45954	25,1	56,3	51,6	91,6
Motylkowe drobnonasienne, inne pastewne i trawy na zielonkę	10946	2370574	217	95,7	87,8	91,9
Kukurydza na zielonkę	3929	1728760	440	99,9	90,6	90,7

^a Bez powierzchni uprawy w ogrodach przydomowych. ^b Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi.

TABL. 6. **PRODUKCJA UPRAW OGRODNICZYCH W 2013 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	Zbiory	Plony z 1 ha	Powierzchnia	Zbiory	Plony
		w dt			2012=100	
O G Ó Ł E M						
WARZYWA GRUNTOWE	16214	4079213	x	99,8	81,0	x
Kapusta	3911	1642495	420	99,0	82,3	83,2
Kalafiory	2020	346096	171	94,4	54,8	58,0
Cebula	1645	338635	206	100,9	91,7	91,2
Marchew jadalna	1645	531126	323	98,3	90,8	92,6
Buraki ćwikłowe	950	247035	260	94,3	76,7	81,3
Ogórki	1040	154020	148	101,5	81,2	80,0
Pomidory	290	46500	160	103,6	92,3	88,9
Pozostałe ^a	4713	773305	164	103,9	86,5	83,2
OWOCE Z DRZEW	11527	1220736	x	92,2	80,7	x
Jabłka	7985	1000901	125	98,1	79,7	81,2
Gruszki	565	46739	83	88,8	88,4	100,0
Śliwki	1609	96857	60	88,0	87,2	98,4
Wiśnie	641	43150	67	92,6	83,0	89,3
Czereśnie	381	22810	60	86,3	82,1	95,2
Pozostałe ^b	346	10279	30	45,0	76,5	176,5
OWOCE Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH	4137	18646	x	94,1	102,5	x
Truskawki	1517	5589	37	115,1	146,7	127,6
Maliny ^c	530	1718	32	78,9	94,2	118,5
Porzeczki	1432	7607	53	84,9	92,6	114,3
Agrest	211	1456	69	78,1	75,1	95,8
Pozostałe ^d	447	2276	51	98,9	95,0	96,2

^a Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp. ^b Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie. ^c Łącznie z jeżyną bezkolcówą. ^d Aronia, borówka wysoka i inne.

TABL. 6. PRODUKCJA UPRAW OGRODNICZYCH W 2013 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	Zbiory	Plony z 1 ha	Powierzchnia	Zbiory	Plony
		w dt		2012=100		
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE						
WARZYWA GRUNTOWE	16158	4059937	x	99,9	80,9	x
Kapusta	3910	1642200	420	99,0	82,3	83,2
Kalafiorzy	2020	346040	171	94,4	54,8	58,0
Cebula	1620	330750	204	101,3	91,9	90,7
Marchew jadalna	1625	521600	321	99,0	90,8	91,7
Buraki ćwikłowe	950	247000	260	94,5	76,8	81,3
Ogórki	1040	154000	148	101,5	81,2	80,0
Pomidory	290	46500	160	103,6	92,3	88,9
Pozostałe ^a	4703	771847	164	103,8	86,4	83,2
OWOCE Z DRZEW	11381	1214015	x	91,5	80,6	x
Jabłka	7860	994900	127	97,2	79,6	81,9
Gruszki	556	46275	83	88,3	88,3	100,0
Śliwki	1601	96700	60	88,0	87,4	98,4
Wiśnie	640	43125	68	92,8	83,1	90,7
Czereśnie	380	22770	60	86,4	82,2	95,2
Pozostałe ^b	344	10245	30	44,6	52,4	176,5
OWOCE Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH	4110	18610	x	94,1	102,7	x
Truskawki	1511	5589	37	115,0	146,7	127,6
Maliny ^c	530	1718	32	79,3	94,3	118,5
Porzeczki	1431	7606	53	84,9	92,6	108,2
Agrest	211	1456	69	78,1	75,1	95,8
Pozostałe ^d	427	2241	52	99,1	95,8	96,3

^a Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp. ^b Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie. ^c Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^d Aronia, borówka wysoka i inne.

TABL. 7. **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011		2012	
	w tysiącach			
	sztuk	ton wagi żywej	sztuk	ton wagi żywej
Bydło (bez cieląt)	103,0	53,2	78,3	42,4
Cielęta	112,9	10,8	87,1	8,9
Trzoda chlewna	507,4	65,7	420,9	58,8
Owce	41,5	1,2	34,4	0,9
Drób	39,0	.	41,9

^a Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój gospodarczy.

TABL. 8. PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	
		ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
Produkcja mleka:			
w milionach litrów	347,0	381,9	365,1
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	55,0	66,6	65,7
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	3381	3820	3726
Produkcja jaj w mln szt.	541,8	587,5	582,1
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt.	216	234	234

TABL. 9. **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ZWIERZĘCYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	2011	2012
	na 1 ha użytków rolnych		na 1 mieszkańca	
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^a w kg	196,5	196,8	37,1	33,7
w tym mięso i tłuszcze	183,2	184,0	34,6	31,5
wołowe	43,1	38,1	8,1	6,5
cielęce	10,3	9,3	1,9	1,6
wieprzowe	81,3	79,9	15,3	13,7
drobiowe	43,3	51,1	8,2	8,8
kozy i królicze ^b	1,4	1,7	0,3	0,3
Mleko krowie w l	550,4	665,5	103,9	114,0

^a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój gospodarczy. ^b Łącznie z dziczyzną.

TABL. 10. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE WEDŁUG UŻYTKOWNIKÓW

ZWIERZĘTA	2012		2013	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne

W SZTUKACH - stan w czerwcu

Bydło	190641	186314	179551	175409
Cielęta w wieku poniżej 1 roku	42542	41211	42200	41086
Młode bydło w wieku 1-2 lat	34198	33422	31899	31124
Bydło w wieku 2 lat i więcej	113901	111681	105452	103199
w tym krowy	105806	103810	97624	95629
w tym dojne (mleczne)	104797	102819	94219	92266
Owce	80243	79266	74743	73600
w tym maciorki	51474	50892	43295	42823
Konie	18814	18320	15689	15298
Kozy	13123	13088	12650	12631
Trzoda chlewna^a	234496	228042	211925	205619
Prosięta o wadze do 20 kg	77180	74089	67198	63949
Warchlaki o wadze 20-50 kg	61189	59994	51535	50792
Trzoda chlewna na ubój	65432	64210	64915	63563
Trzoda chlewna na chów	30695	29749	28277	27315
w tym lochy	30239	29317	27926	26985
prośne	18893	18299	18746	18264
pozostałe	11346	11018	9180	8721
Drób	4872781	4823313	5144124	5082827

W SZTUKACH - stan w grudniu

Bydło	178826	174432	167562	163285
Cielęta w wieku poniżej 1 roku	38283	36961	37726	36517
Młode bydło w wieku 1-2 lat	31707	30935	30635	29839
Bydło w wieku 2 lat i więcej	108836	106536	99201	96929
w tym krowy	100809	98775	91294	89306
w tym dojne (mleczne)	100064	98094	89069	87140
Owce	59220	58362	63528	63012
w tym maciorki	42071	41662	45582	45186
Trzoda chlewna^b	213473	206815	186488	179335
Prosięta o wadze do 20 kg	62102	59191	55269	51442
Warchlaki o wadze 20-50 kg	53714	52748	46537	45536
Trzoda chlewna na ubój	69677	67928	60490	59069
Trzoda chlewna na chów	27980	26948	24192	23288
w tym lochy	27525	26517	23689	22808
prośne	17620	17135	14531	14062
pozostałe	9905	9382	9158	8746
Drób	4485246	4420643	4847163	4781810

^a Stan w końcu lipca. ^b Stan w końcu listopada.

TABL. 10. **ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE WEDŁUG UŻYTKOWNIKÓW (cd.)**

ZWIERZĘTA	2012		2013	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne

ANALOGICZNY OKRES ROKU POPRZEDNIEGO = 100 - stan w czerwcu

Bydło	104,7	104,8	94,2	94,1
Cielęta w wieku poniżej 1 roku	102,7	102,4	99,2	99,7
Młode bydło w wieku 1-2 lat	105,2	106,3	93,3	93,1
Bydło w wieku 2 lat i więcej	105,3	105,3	92,6	92,4
w tym krowy	102,7	102,7	92,3	92,1
w tym dojne (mleczne)	102,2	102,2	89,9	89,7
Owce	111,1	110,9	93,1	92,9
w tym maciorki	100,4	100,1	84,1	84,1
Konie	84,2	83,9	83,4	83,5
Kozy	83,0	83,0	96,4	96,5
Trzoda chlewna^a	86,0	85,7	90,4	90,2
Prosięta o wadze do 20 kg	75,0	74,0	87,1	86,3
Warchlaki o wadze 20-50 kg	105,8	106,0	84,2	84,7
Trzoda chlewna na ubój	80,9	81,0	99,2	99,0
Trzoda chlewna na chów	99,2	99,1	92,1	91,8
w tym lochy	98,8	98,6	92,4	92,0
prośne	112,2	112,2	99,2	99,8
pozostałe	82,4	82,2	80,9	79,2
Drób	82,7	82,8	105,6	105,4

ANALOGICZNY OKRES ROKU POPRZEDNIEGO = 100 - stan w grudniu

Bydło	106,9	106,9	93,7	93,6
Cielęta w wieku poniżej 1 roku	103,2	102,5	98,5	98,8
Młode bydło w wieku 1-2 lat	103,8	104,1	96,6	96,5
Bydło w wieku 2 lat i więcej	109,3	109,4	91,1	91,0
w tym krowy	108,0	108,1	90,6	90,4
w tym dojne (mleczne)	107,5	107,7	89,0	88,8
Owce	108,9	108,6	107,3	108,0
w tym maciorki	100,0	100,0	108,3	108,5
Trzoda chlewna^b	72,0	71,2	87,4	86,7
Prosięta o wadze do 20 kg	79,6	78,3	89,0	86,9
Warchlaki o wadze 20-50 kg	56,9	56,5	86,6	86,3
Trzoda chlewna na ubój	73,5	73,0	86,8	87,0
Trzoda chlewna na chów	95,6	94,7	86,5	86,4
w tym lochy	95,0	94,1	86,1	86,0
prośne	108,4	108,8	82,5	82,1
pozostałe	77,8	75,5	92,5	93,2
Drób	73,8	73,5	108,1	108,2

^a Stan w końcu lipca. ^b Stan w końcu listopada.

TABL. 10. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE WEDŁUG UŻYTKOWNIKÓW (dok.)

ZWIERZĘTA	2012		2013	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne

W ODSETKACH - stan w czerwcu

Bydło ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0
Cielęta w wieku poniżej 1 roku	22,3	22,1	23,5	23,4
Młode bydło w wieku 1-2 lat	17,9	17,9	17,8	17,7
Bydło w wieku 2 lat i więcej	59,7	59,9	58,7	58,8
w tym krowy	55,5	55,7	54,4	54,5
w tym dojne (mleczne)	55,0	55,2	52,5	52,6
Owce ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym maciorki	64,1	64,2	57,9	58,2
Trzoda chlewna^a ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0
Prosięta o wadze do 20 kg	32,9	32,5	31,7	31,1
Warchlaki o wadze 20-50 kg	26,1	26,3	24,3	24,7
Trzoda chlewna na ubój	27,9	28,2	30,6	30,9
Trzoda chlewna na chów	13,1	13,0	13,3	13,3
w tym lochy	12,9	12,9	13,2	13,1
prośne	8,1	8,0	8,8	8,9
pozostałe	4,8	4,8	4,3	4,2

NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt. - stan w czerwcu

Bydło	33,2	33,5	32,6	32,8
w tym krowy	18,4	18,7	17,7	17,9
Owce	14,0	14,3	13,6	13,8
w tym maciorki	9,0	9,2	7,9	8,0
Trzoda chlewna^a	40,9	41,0	38,5	38,5
w tym lochy	5,3	5,3	5,1	5,1

^a Stan w końcu lipca.

TABL. 11. **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**

ZWIERZĘTA	2012		2013	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne

W TYSIĄCACH ZŁOTYCH

OGÓŁEM	1041467	978070	1060798	1009540
Produkty roślinne	363807	328605	309163	290411
w tym:				
Zboża	81652	66097	49428	44690
w tym zboża podstawowe	36091	30146	28430	25046
pszenica	31397	26771	24220	21797
żyto	605	573	984	749
jęczmień	2912	2322	2588	1987
owies i mieszanki zbożowe	233	60	256	206
pszenżyto	944	420	382	307
Ziemniaki	5739	5657	10649	10612
Buraki cukrowe	7365	5514	8836	7157
Rzepak i rzepik	31731	17236	28010	18868
w tym przemysłowy	31731	17236	28010	18868
Warzywa	128595	126560	110113	108836
Owoce	84913	84405	78537	77812
Produkty zwierzęce	677660	649464	751635	719129
w tym:				
Bydło (bez cieląt)	161389	161212	166175	164102
Cielęta	8967	8937	7153	7123
Trzoda chlewna	195736	192377	220327	217081
Owce	1263	1263	1252	1251
Drób	119987	117050	122528	119006
Mleko krowie	144360	124818	156636	139861
Jaja kurze konsumpcyjne	20680	19014	45406	44946

^a Płacone dostawcom; (bez podatku VAT).

TABL. 11. WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (dok.)

ZWIERZĘTA	2012		2013	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
ANALOGICZNY OKRES ROKU POPRZEDNIEGO = 100				
OGÓŁEM	105,4	104,6	101,9	103,2
Produkty roślinne	14,9	149,7	85,0	88,4
w tym:				
Zboża	19,6	218,0	60,5	67,6
w tym zboża podstawowe	155,9	164,3	78,8	83,1
pszenica	165,2	180,0	77,1	81,4
żyto	60,7	64,2	162,6	130,7
jęczmień	105,5	102,6	88,9	85,6
owies i mieszanki zbożowe	221,9	61,2	109,9	343,3
pszenżyto	340,8	190,9	40,5	73,1
Ziemniaki	67,5	72,2	185,6	187,6
Buraki cukrowe	84,1	90,9	120,0	129,8
Rzepak i rzepik	178,9	191,3	88,3	109,5
w tym przemysłowy	178,9	191,3	88,3	109,5
Warzywa	132,2	131,7	85,6	86,0
Owoce	184,1	185,5	92,5	92,2
Produkty zwierzęce	91,2	90,8	110,9	110,7
w tym:				
Bydło (bez cieląt)	74,5	75,2	103,0	101,8
Cielęta	92,7	93,1	79,8	79,7
Trzoda chlewna	83,4	83,2	112,6	112,8
Owce	92,0	92,0	99,1	99,0
Drób	112,6	114,8	102,1	101,7
Mleko krowie	107,0	102,0	108,5	112,1
Jaja kurze konsumpcyjne	170,5	168,1	219,6	236,4

TABL. 12. **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**

PRODUKTY ROLNE	2012		2013	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
O G Ó Ł E M				
Zboża w t	109428	86503	66724	60180
w tym zboża podstawowe	41267	35090	36328	31968
pszenica	35571	30670	30443	27396
żyto	861	821	1647	1235
jęczmień	3652	2971	3273	2542
owies i mieszanki zbożowe	265	104	433	347
pszenżyto	918	524	532	448
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	107823	86226	65413	59250
w tym zboża podstawowe	24838	20984	35019	31040
pszenica	34876	30594	29669	26775
żyto	861	821	1577	1165
jęczmień	3294	2918	2954	2451
owies i mieszanki zbożowe	60	60	411	325
pszenżyto	571	420	408	324
Ziemniaki w t	16263	16003	14102	13992
Buraki cukrowe w t	66236	49203	61346	50016
Rzepak i rzepik w t	15374	8655	19014	12657
w tym przemysłowy	15374	8655	19014	12657
Warzywa w t	125646	124445	111093	110111
Owoce w t	85068	84680	64996	64346
Żywiec rzeźny ^a w t	94303	92991	100619	98842
bydło (bez cieląt)	24132	24101	24796	24443
cielęta	767	765	630	628
trzoda chlewna	37167	36523	42511	41892
owce	145	145	152	152
konie	1777	1773	1580	1551
drób	30315	29684	30950	30176
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w t	64141	63179	69039	67817
Mleko krowie w tys. l	134691	118827	132716	120193
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	60432	55761	124997	123526

^a W wadze żywej. ^b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

TABL. 12. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (cd.)

PRODUKTY ROLNE	2012		2013	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
ANALOGICZNY OKRES ROKU POPRZEDNIEGO = 100				
Zboża w t	188,6	212,2	61,0	69,6
w tym zboża podstawowe	136,7	145,9	88,0	91,1
pszenica	144,6	158,0	85,6	89,3
żyto	61,9	67,0	191,3	150,4
jęczmień	102,9	101,7	89,6	85,6
owies i mieszanki zbożowe	184,0	74,8	163,4	333,7
pszenżyto	181,8	149,3	58,0	85,5
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	187,5	213,4	60,7	68,7
w tym zboża podstawowe	83,7	88,6	141,0	147,9
pszenica	142,7	158,9	85,1	87,5
żyto	65,2	71,1	183,2	141,9
jęczmień	97,7	100,7	89,7	84,0
owies i mieszanki zbożowe	46,2	46,2	685,0	541,7
pszenżyto	142,0	169,4	71,5	77,1
Ziemniaki w t	113,0	116,8	86,7	87,4
Buraki cukrowe w t	112,1	120,2	92,6	101,7
Rzepak i rzepik w t	161,0	175,7	123,7	146,2
w tym przemysłowy	161,0	175,7	123,7	146,2
Warzywa w t	130,2	131,1	88,4	88,5
Owoce w t	224,6	225,6	76,4	76,0
Żywiec rzeźny ^a w t	79,3	79,7	106,7	106,3
bydło (bez cieląt)	63,8	64,4	102,8	101,4
cielęta	82,7	83,0	82,1	82,1
trzoda chlewna	74,6	74,6	114,4	114,7
owce	83,8	83,8	104,8	104,8
konie	100,7	102,6	88,9	87,5
drób	106,5	108,0	102,1	101,7
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w t	80,5	80,9	107,6	107,3
Mleko krowie w tys. l	105,3	100,5	98,5	101,1
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	103,3	100,6	206,8	221,5

^a W wadze żywej. ^b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

TABL. 12. **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (dok.)**

PRODUKTY ROLNE	2012		2013	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH

Zboża w kg	190,7	155,7	121,1	112,5
w tym zboża podstawowe (z mieszankami zbożowymi)	71,9	63,1	65,9	59,8
pszenica	62,0	55,2	55,3	51,2
żyto	1,5	1,5	3,0	2,3
jęczmień	6,4	5,3	5,9	4,8
Ziemniaki w kg	28,3	28,8	25,6	26,2
Buraki cukrowe w kg	115,4	88,5	111,3	93,5
Rzepak i rzepik w kg	26,8	15,6	34,5	23,7
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w kg	111,8	113,7	125,3	126,8
Mleko krowie w l	234,7	213,8	240,9	224,8

^b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

TABL. 13. SKUP ZBÓŻ I ZIEMNIAKÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011/2012	2012/2013
O G Ó Ł E M		
Zboża (z ziarnem siewnym) w t	69275	109591
w tym zboża podstawowe (z mieszankami zbożowymi)	32379	44365
w tym:		
pszenica	27423	37430
żyto	1134	1356
pszenżyto	359	1033
Ziemniaki w t	16155	15875
w tym od GOSPODARSTW INDYWIDUALNYCH		
Zboża (z ziarnem siewnym) w t	51800	87399
w tym zboża podstawowe (z mieszankami zbożowymi)	28015	37680
w tym:		
pszenica	24081	32279
żyto	1123	1241
pszenżyto	302	587
Ziemniaki w t	16005	15522
ROK POPRZEDNI = 100		
Zboża (z ziarnem siewnym)	173,3	158,2
w tym zboża podstawowe (z mieszankami zbożowymi)	123,9	137,0
w tym:		
pszenica	141,9	136,5
żyto	35,7	119,6
pszenżyto	42,1	287,7
Ziemniaki	142,4	98,3

TABL. 14. **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2012	2013
	w złotych		rok poprzedni = 100	
Ziarno zbóż (bez siewnego) - za 1 dt:				
pszenicy	87,44	79,19	113,3	90,6
żyta	70,28	58,42	99,1	83,1
jęczmienia	77,85	77,34	100,9	99,3
owsa i mieszanek zbożowych	60,43	58,06	85,1	96,1
pszenżyta	77,10	75,49	166,2	97,9
Ziemniaki - za 1 dt	35,29	75,51	59,7	214,0
w tym:				
jadalne (bez wczesnych)	34,45	70,98	55,2	207,1
przemysłowe	27,42	x	x
Buraki cukrowe - za 1 dt	11,12	14,40	75,1	129,5
Rzepak i rzepik przemysłowy - za 1 dt ...	206,39	147,31	111,1	71,4
Liście tytoniu - za 1 dt	557,36	488,20	98,1	87,6
Żywiec rzeźny - za 1 kg:				
bydło (bez cieląt)	6,69	6,70	116,8	100,1
cielęta	11,69	11,35	112,2	97,1
trzoda chlewna	5,27	5,18	111,9	98,3
Mleko krowie - za 1 l	1,07	1,18	101,9	110,3
Jaja kurze konsumpcyjne - za 1 szt.	0,34	0,36	161,9	105,9

TABL. 15. PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	2011	2012
	ogółem		w tym gospodarstwa indywidualne	
	rok poprzedni = 100			
Produkcja globalna	114,1	96,5	115,2	96,2
roślinna	129,7	93,9	130,6	93,5
zwierzęca	96,0	100,3	97,2	100,1
Produkcja końcowa	117,6	97,7	119,0	97,4
roślinna	146,9	94,9	148,6	94,6
zwierzęca	96,2	100,3	97,4	100,1
Produkcja towarowa	115,1	99,4	116,7	99,0
roślinna	140,2	105,5	141,7	104,9
zwierzęca	96,8	94,1	98,4	93,9

TABL. 16. STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011		2012	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
	w odsetkach			

PRODUKCJA GLOBALNA

OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0
Produkty roślinne	61,1	61,0	57,4	57,1
Zboża	11,1	10,6	15,9	15,4
w tym zboża podstawowe	8,7	8,1	12,3	12,0
w tym:				
pszenica	5,5	5,3	7,3	7,1
żyto	0,2	0,2	0,3	0,3
jęczmień	1,8	1,8	2,6	2,6
Ziemniaki	7,9	8,1	7,5	7,7
Przemysłowe	1,3	1,1	1,9	1,5
w tym buraki cukrowe	0,2	0,1	0,3	0,2
Warzywa	21,8	22,1	17,5	17,8
Owoce	8,1	8,3	6,3	6,5
Siano łąkowe	5,2	5,2	3,9	4,0
Pozostałe	5,7	5,6	4,4	4,2
Produkcja zwierzęca	38,9	39,0	42,6	42,9
Żywiec rzeźny ^a	20,8	20,9	21,7	22,0
w tym:				
bydło (bez cieląt)	6,7	6,7	6,4	6,5
trzoda chlewna	6,9	6,9	7,3	7,4
drób	3,8	3,8	4,9	4,9
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-1,8	-1,8	-0,7	-0,8
Mleko krowie	11,4	11,2	14,1	14,0
Jaja kurze	5,3	5,4	5,7	5,8
Obornik	1,1	1,1	1,1	1,1
Pozostałe	2,1	2,2	0,7	0,8

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

TABL. 16. STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011		2012	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
	w odsetkach			

PRODUKCJA TOWAROWA

R A Z E M	100,0	100,0	100,0	100,0
Produkty roślinne	51,3	51,3	49,6	49,3
Zboża	6,3	5,9	10,9	10,4
w tym zboża podstawowe	5,1	4,9	8,3	8,1
w tym:				
pszenica	3,3	3,1	5,3	5,1
żyto	0,2	0,2	0,3	0,3
jęczmień	0,5	0,4	0,7	0,7
Ziemniaki	4,8	4,9	5,1	5,3
Przemysłowe	1,6	1,3	2,4	1,9
w tym buraki cukrowe	0,3	0,2	0,4	0,3
Warzywa	25,2	25,7	20,9	21,4
Owoce	10,2	10,4	7,9	8,1
Pozostałe	2,9	3,1	2,4	2,2
Produkcja zwierzęca	48,7	48,7	50,4	50,7
Żywiec rzeźny ^a	28,1	28,3	28,4	28,9
w tym:				
bydło (bez cieląt)	9,4	9,6	8,7	8,9
trzoda chlewna	9,6	9,7	9,6	9,8
drób	5,1	5,0	6,5	6,5
Mleko krowie	12,0	11,5	14,6	14,2
Jaja kurze	6,4	6,5	7,1	7,3
Pozostałe	2,2	2,4	0,3	0,3

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.